

371.33522

ส 257ว

8.2

ผลของเสียงผู้บรรยายที่มีต่อการเรียนรู้และเจตคติของผู้รับฟัง

ปริญญาโท

ของ

สมบูรณ์ ตั้งตระกูล

28 ต.ค. 2539

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกเทคโนโลยีทางการศึกษา

พฤษภาคม 2538

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

B. 50276

ผลของเสียงผู้บรรยายที่มีต่อการเรียนรู้และเจตคติของผู้รับฟัง

บทคัดย่อ

ของ

สมบูรณ์ ตั้งตระกูล

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกเทคโนโลยีทางการศึกษา

พฤษภาคม 2538

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนรู้และเจตคติที่มีต่อเสียงบรรยายเรื่อง “เทคนิคการถ่ายภาพดอกไม้” จากสไลด์เทปที่บรรยายโดยผู้บรรยายอาชีพที่มีชื่อเสียงและสไลด์เทปที่บรรยายโดยผู้บรรยายอาชีพ

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาเทคโนโลยีทางการศึกษา สถาบันราชภัฏเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 60 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย และแบ่งออกเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่มๆละ 30 คน โดยวิธีการจับฉลาก ให้กลุ่มทดลอง 1 ศึกษาจากสไลด์เทปที่บรรยายโดยผู้บรรยายอาชีพที่มีชื่อเสียง กลุ่มทดลอง 2 ศึกษาจากสไลด์เทปที่บรรยายโดยผู้บรรยายอาชีพ ใช้แบบแผนการทดลองที่มีกลุ่มทดลองและมีการทดสอบหลังการทดลอง

(Randomized Control - Group Posttest - Only Design) สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลคือ

t - test แบบ Independent Samples

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการเรียนรู้ของกลุ่มทดลอง 1 และกลุ่มทดลอง 2 ไม่แตกต่างกัน
2. เจตคติที่มีต่อเสียงบรรยายของกลุ่มทดลอง 1 และกลุ่มทดลอง 2 ไม่แตกต่างกัน

THE EFFECTS OF NARRATOR'S VOICE ON THE LEARNING AND
ATTITUDE OF THE AUDIENCE

AN ABSTRACT

BY

SOMBOON TUNGTRAGUL

Presented in partial fulfillment to the requirements for the
Master of Education degree in Educational Technology
at Srinakharinwirot University

November 1995

This study aims to compare the effects of the narrator's voice on the learning and attitude of the audience who viewed slide-taped programme entitled "Flower-photographing techniques" narrated by a well-known professional narrator and by a professional narrator.

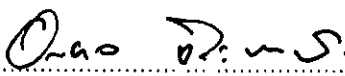
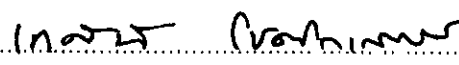
Sixty under-graduate students enrolled at the Faculty of Educational Technology, Phetchaburi Rachaphat Institute, were selected as samples by simple-random sampling technique. The selected samples were then divided into two groups thirty each by draw lots technique. The first group studied the slide-taped programme narrated by a well-known professional narrator, while the other group studied the programme narrated by a professional narrator, both using randomized control-group posttest-only design. The data collected were analyzed by t-test analysis process.

The study found that

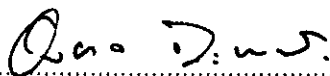
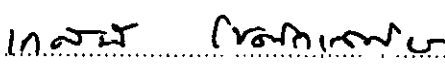
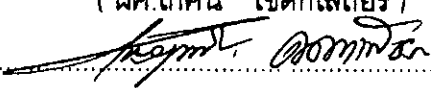
1. The effects on the learning of the two groups are not significantly different.
2. The effects on the attitude of two groups are not significantly different

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปฏิญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก
เทคโนโลยีทางการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

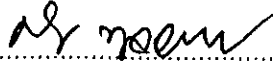
คณะกรรมการควบคุม

..........ประธาน
(ผศ.องอาจ จิยะจันทน์)
..........กรรมการ
(ผศ.เกศินี โชติกเสถียร)

คณะกรรมการสอบ

..........ประธาน
(ผศ.องอาจ จิยะจันทน์)
..........กรรมการ
(ผศ.เกศินี โชติกเสถียร)
..........กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผศ.นุชยุทธ คงคาเพชร)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปฏิญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกเทคโนโลยีทางการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..........คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ดร.ศิริภา พูลสุวรรณ)

วันที่ 14 เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2538

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาและแนะนำจากคณาจารย์ในภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษานายท่าน ตั้งแต่การคิดหัวเรื่องและเค้าโครงละเอียดของปริญญานิพนธ์ ตลอดจนได้รับความดูแล ให้ข้อเสนอแนะ และการปรับปรุงแก้ไขอย่างดีจากประธานกรรมการและกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ คือ ผศ.องอาจ จิยะจันทร์ และ ผศ.เกศินี โชติกเสถียร ได้รับความกรุณาจากผศ.บุญฤทธิ์ คงคาเพชร เป็นกรรมการสอบปากเปล่า ผศ.จิราภรณ์ บุญส่ง และรศ.ชูศรี วงศ์รัตนะ กรุณาให้คำแนะนำทางด้านสถิติเพื่อการวิจัย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ กองทุน รศ.ดร.เบ็รื่อง ภูมิท ที่กรุณามอบทุนสนับสนุนการทำปริญญานิพนธ์ให้แก่ผู้วิจัยเป็นจำนวนเงิน 5,000 บาท

ขอขอบคุณ อ.พัฒนา เกียรติสมบุญ และเพื่อนชาวศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาที่เอื้อเฟื้อและให้ความช่วยเหลือทุกอย่าง พร้อมทั้งเป็นที่พึ่งพิงตลอดเวลาจนกระทั่งศึกษาจบ ขอขอบคุณ คุณอำรุง เกาไศยนันท์ คุณศิริชัย ศรีจันจันทร์ แห่งบริษัทชินชาวด์ จำกัด และ คุณสามารถ ชุนเทพ ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือในด้านเสียงบรรยายประกอบสไลด์ ขอขอบคุณ อ.สุกัญญา พงษ์โสเม นักศึกษาสถาบันราชภัฏเพชรบุรี อ.ประดิษฐ์และนักศึกษาสถาบันราชภัฏพระนคร ที่ให้ความเอื้อเฟื้อในด้านการทดลองงานวิจัยครั้งนี้ และสุดท้ายขอขอบคุณเพื่อนเทคโนโลยี'36 ทุกท่าน โดยเฉพาะคุณอัศรเดช อุดมชัชวาล

ขอมอบความดีหรือประโยชน์จากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นเครื่องบูชาพระคุณของคุณพ่อ คุณแม่ และคณะครูอาจารย์ ด้วยความเคารพยิ่ง

สมบุญณ์ ตั้งตระกูล

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	4
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	5
	นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
	เอกสารเกี่ยวกับสไลด์เทป	7
	ความหมายของสไลด์เทป	7
	ลักษณะของสไลด์	9
	คุณค่าของสไลด์เทปทางการศึกษา	10
	เอกสารเกี่ยวกับเสียงบรรยาย	11
	เอกสารเกี่ยวกับเจตคติทางการฟัง	16
	สาเหตุที่คนเราไม่ชอบฟัง.....	16
	เจตคติของผู้ฟังต่อผู้พูด	17
	อิทธิพลทางด้านความมีชื่อเสียงของผู้ส่งสารที่มีต่อผู้รับสาร	18
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสไลด์เทป	20
	สมมติฐานการวิจัย	24
3	วิธีดำเนินการทดลอง	25
	การเลือกกลุ่มตัวอย่าง	25
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง	26
	แบบแผนการทดลอง	28

การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล	29
การวิเคราะห์ข้อมูล	30
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	30
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	31
ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนผลการเรียนรู้	32
ผลการเปรียบเทียบเจตคติที่มีต่อเสียงบรรยาย	34
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	36
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	36
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	36
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	36
การวิเคราะห์ข้อมูล	37
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	38
อภิปรายผล	38
ข้อเสนอแนะ	40
บรรณานุกรม	41
ภาคผนวก	47
ประวัติย่อของผู้วิจัย	78

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แบบแผนการทดลอง	29
2 แสดงค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการเรียนรู้ ของกลุ่มทดลอง	32
3 การวิเคราะห์หาความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของผลการเรียนรู้ ของกลุ่มทดลอง	33
4 แสดงค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของเจตคติที่มีต่อ เสียงบรรยายของกลุ่มทดลอง	34
5 การวิเคราะห์หาความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของเจตคติที่มีต่อ เสียงบรรยายของกลุ่มทดลอง	35

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในการเรียนการสอน การสื่อสารเป็นกระบวนการเบื้องต้นที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ จากกระบวนการสื่อสาร ผู้ส่งสารซึ่งเปรียบเสมือนผู้สอนจะเข้ารหัสสารหรือความรู้ต่าง ๆ บนพื้นฐานของจุดมุ่งหมายการสอน ทักษะและความรู้หรือประสบการณ์ของผู้ส่งสารไปยังผู้รับในลักษณะของสัญญาณผู้รับหรือผู้เรียนจะถอดรหัสบนพื้นฐานความรู้หรือประสบการณ์ของตัวเอง ในการสื่อสารนั้นผู้ส่งสารกับผู้รับสารจะเข้าใจกันได้ตามจุดมุ่งหมายของการสื่อสารหรือไม่จะขึ้นอยู่กับตัวแปรหลายประการเช่น ทักษะการสื่อสาร ความรู้ เจตคติและประเพณีวัฒนธรรม เป็นต้น ซึ่งทั้งหมดนี้อาจรวมเรียกว่า "ประสบการณ์" ด้วยเหตุนี้จึงกล่าวได้ว่าขั้นต้นของความสำเร็จในการสื่อสารจะขึ้นอยู่กับประสบการณ์ร่วมระหว่างผู้ส่งกับผู้รับนั่นเอง (ไชยยศ เรืองสุวรรณ. 2526 : 45 - 53)

เมื่อพิจารณาถึงการจัดการเรียนการสอน ถ้าจัดโครงสร้างและนำเสนอเนื้อหาเป็นไปอย่างดีและแจ่มชัดแล้ว การสื่อความหมายในเรื่องต่าง ๆ นั้นจะเกิดขึ้นในตัวผู้เรียนซึ่งเป็นผู้รับสารอย่างแน่นอน แต่ทั้งนี้มิได้หมายความว่า การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ทั้งนี้เพราะในกระบวนการสื่อความหมายมีตัวแปรมากมายที่ทำให้การเรียนรู้ไม่เกิดขึ้นตามที่คาดหวังไว้ (เสาวณีย์ ลิกขาบัณฑิต. 2530 : 99) ในกระบวนการสื่อสารของ เบอร์โล ที่เรียกว่า S.M.C.R. Process Model (Berlo. 1960 : 72) ได้อธิบายถึงองค์ประกอบสำคัญของกระบวนการสื่อสารที่เกี่ยวกับผู้ส่งสารและผู้รับสารไว้ว่า แหล่งสารหรือผู้ส่งสารเป็นองค์ประกอบแรกของการสื่อสาร เป็นแหล่งกำเนิดสารซึ่งเป็นผู้เริ่มต้นการสื่อความหมาย ความเชื่อต่อผู้ส่งสารมีอิทธิพลต่อความสัมฤทธิ์ในการสื่อความหมายมาก ความน่าเชื่อถือของผู้ส่งสารขึ้นอยู่กับปัจจัยหรือคุณสมบัติส่วนตัวบางประการของผู้รับสาร คือ ความชำนาญในการสื่อความหมาย เจตคติ ระดับความรู้ และระบบสังคม วัฒนธรรม กระบวนการสื่อความหมายจะได้ผลดีหรือไม่เพียงไรนั้นจะดูได้จากผู้รับสารคือ ผู้รับสารจะต้องมีทักษะในการสื่อสาร มีเจตคติที่ดีต่อตนเอง ต่อผู้ส่งสาร และเรื่องที่จะสื่อสาร นอกจากนี้เบอร์โลและคณะยังได้ทำการวิจัยและสร้างอัตราส่วนประมาณค่าขึ้น โดยการหาความเชื่อได้ของผู้ส่งสาร ผลการวิจัยได้ชี้ให้เห็นว่า ประชาชนหรือผู้ฟังจะใช้วิธีพิจารณา ความเชื่อได้ของผู้ส่งสารด้วยการแบ่งออกเป็น 3 องค์ประกอบด้วยกัน คือ องค์ประกอบด้านความปลอดภัย ด้านคุณวุฒิ และด้านความคล่องตัว (เสาวณีย์ ลิกขาบัณฑิต. 2530 : 100)

ในการมีปฏิสัมพันธ์หรือสื่อสารระหว่างกัน (Interaction) ไม่ว่าผู้หนึ่งจะเป็นผู้รับหรือผู้ส่งก็ตาม กริยาท่าทางที่แสดงออกมาย่อมมีอิทธิพลต่ออีกฝ่ายหนึ่ง คำพูดของคนคนหนึ่งมีอำนาจมากกว่าของคนอีกคนหนึ่งในขณะที่ของอีกคนหนึ่งดูเหมือนไม่มีใครสนใจ อิทธิพลต่างๆเหล่านี้อาจจะมาในรูปของความสง่างาม ความเชี่ยวชาญ ความเป็นผู้มีชื่อเสียง มีประวัติความเป็นมาดี มีการแสดงออกที่น่าเชื่อถือ หรืออาจประกอบไปด้วยหลายองค์ประกอบก็ได้ (หลุยส์ จำปาเทศ. 2533 : 32) นอกจากนี้ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อาจเป็นไปในทางบวกหรือทางลบก็ได้ เช่น ชอบ ไม่ชอบ ความรู้สึกเหล่านี้มีผลกระทบต่อพฤติกรรมการแสดงออกของมนุษย์ (สมบูรณ์ สงวนญาติ. 2534 : 29) และเมื่อบุคคลรับรู้เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ตนมีเจตคติอย่างใดอย่างหนึ่ง บุคคลมักจะแปลความสิ่งที่ได้รับรู้ไปในแนวเดียวกันกับเจตคติที่ตนมีอยู่ (ประดิษฐ์ อุประมัย. 2533 : 94) ถ้าเจตคติของผู้รับสารเป็นไปในทางบวก ก็ย่อมจะทำให้ผู้รับสารเกิดความพร้อมที่จะรับสารได้เป็นอย่างดี ความสามารถในการรับสารก็จะเกิดตามมา ตรงข้ามถ้าเจตคติของผู้รับสารเป็นไปในทางลบ ความสามารถในการรับสารก็จะถูกสกัดกั้นเสียแต่เริ่มต้น ทำให้ผู้รับสารไม่มีความพร้อมที่จะรับสาร แม้ว่าความสามารถในการรับสารในบางด้านจะมีอยู่ก็ตาม (สอนิต ยมาภย์. 2533 : 21)

เมื่อมนุษย์เปล่งเสียงเป็นคำพูดออกมา น้ำเสียงจะเป็นสิ่งที่กำหนดว่าสิ่งที่เขาพูดนั้น น่าเชื่อถือ ไม่น่าเชื่อถือ เป็นมิตร จริงใจหรือหลอกลวง น้ำเสียงจะเป็นส่วนช่วยกำหนดความหมายของคำพูดให้เด่นชัดยิ่งขึ้น (อรุณีประภา หอมเศรษฐี 2533 : 139) เสียงของแต่ละคนมีลักษณะที่เป็นเสียงของตนเองอย่างไม่ซ้ำแบบใคร เรียกว่ามีเอกลักษณ์ทางเสียง (Vocal Individuality) เสียงทำให้ผู้ฟังตั้งใจและคิดถึงบุคลิกภาพนิสัยของผู้พูดเพียง 2 - 3 วินาทีแรกที่ผู้ฟังได้ยิน ทำให้ผู้ฟังเกิดอารมณ์ชอบหรือไม่ชอบได้ (ยุพา สุภากุล. 2521 : 45 - 46) และที่สำคัญเรามักจะตามใจตัวเองด้วยการเลือกฟังเรื่องที่ตัวเองพอใจจะฟัง ถ้าเรื่องใดที่ตัวเราไม่ชอบหรือไม่มีความรู้ก็จะไม่ฟัง นอกจากนี้ยังตำหนิผู้พูดว่าพูดไม่ดีหรือโทษว่าเรื่องที่นำมาพูดนั้นไม่น่าสนใจ เราไม่อยากจะฟังเพราะบุคลิกภาพของผู้พูดไม่ดี ไม่ถูกสนนิยมนหรืออยู่ในมาตรฐานเดียวกับเรา เป็นความจริงที่ว่าสิ่งเล็กๆน้อยๆในตัวผู้พูดมีอิทธิพลทำให้คนฟังไม่พอใจ และมีผลทำให้ไม่ฟัง (จัตุรารุณ ดันนะรัตน์. 2532 : 151)

จากการวิจัยทางสื่อสารมวลชน นักพูดผู้เป็นที่เชื่อถือได้จะทำให้ผู้ฟังศรัทธาและจะเป็นตัวแปรที่สำคัญในการติดต่อตามลำดับชั้น จากการศึกษาหลายครั้งพบว่าลักษณะของผู้พูดเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยสร้างให้เกิดความชอบ (ยุพา สุภากุล. 2521 : 104) ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ วารินทร์ รัชมิพรหม (2532 : 38 - 42) ในเรื่องการรับรู้ที่ว่า การรับรู้เป็นสิ่งที่ถูกเลือกอย่างมาก

(Perception is Very Selective) ในแต่ละครั้งเราจะรับรู้ภาพ เสียง กลิ่น ในสภาพแวดล้อมของเรา เพียง 2 - 3 สิ่งเท่านั้น การส่งความหมายหรือเนื้อหาความรู้จึงจำเป็นที่จะต้องให้ผู้รับเกิดความตั้งใจรับ และยกเว้นบางสิ่งบางอย่างที่มาทำให้สื่อนั้นหมดความสำคัญไปเสีย นอกจากนี้สิ่งที่เราคาดหวังหรือเรา "Set" ไว้ว่าจะรับรู้ มีผลต่อการรับรู้อย่างมาก สิ่งนี้มีผลต่อสิ่งที่เราจะเลือกและวิธีที่เราจัดระเบียบแนวทางและตีความหมายของมัน ผู้ออกแบบสารที่สามารถควบคุม "Set" ของผู้ฟังได้ มักจะประสบผลสำเร็จ

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่า เสียงและลักษณะของผู้ส่งสารเป็นสิ่งเร้าอย่างหนึ่งในการสื่อความหมาย และเมื่อพิจารณาลักษณะของการใช้สไลด์เทปในการเรียนการสอนแล้ว ส่วนใหญ่จะใช้ภาพและเสียงบรรยายในการดำเนินเรื่อง เสียงบรรยายจะช่วยอธิบายในสิ่งซึ่งยากที่จะแสดงด้วยภาพหรืออธิบายรายละเอียดและขยายความทำให้ความหมายของภาพนั้นกว้างขวางยิ่งขึ้น (Spaulding. 1960 : 45) ดังจะเห็นได้จากการวิจัยเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพของสไลด์เทปที่เกี่ยวข้องกับเสียงบรรยาย ซึ่งมีทั้งการวิจัยที่เปรียบเทียบเสียงปกติกับเสียงจากเทป เช่น เกษม บุญส่ง (2517 : 59) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้สไลด์บรรยายประกอบเสียงด้วยเทปอัดโน้ตกับสไลด์ที่ครูบรรยายประกอบ ผลการวิจัยพบว่า สไลด์ที่ครูบรรยายประกอบให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการจำดีกว่าสไลด์บรรยายประกอบเสียงด้วยเทปอัดโน้ต การวิจัยเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บรรยายในด้านต่างๆ เช่น ในด้านเพศของเสียงผู้บรรยาย โดยผลการวิจัยของ เดชอนันต์ บุญผัน (2526 : 111) ที่ศึกษาเปรียบเทียบความชอบและผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้สไลด์เทปที่ใช้เสียงบรรยายเพศชายกับเสียงบรรยายเพศหญิง พบว่า นักเรียนในกลุ่มที่ได้ศึกษาจากเสียงบรรยายที่ชอบมีผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยสูงกว่ากลุ่มที่ศึกษาจากเสียงบรรยายสไลด์ที่ไม่ชอบ และในด้านที่เกี่ยวกับวัยของเสียงผู้บรรยาย ซึ่งสมบัติ หีบงา (2527 : 99) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย ในวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนจากสไลด์เทปที่มีเสียงบรรยาย 4 แบบ คือ ให้เสียงบรรยายโดยเด็กเพศชาย เด็กเพศหญิง ผู้ใหญ่เพศชาย และผู้ใหญ่เพศหญิง พบว่า ผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยของนักเรียนแต่ละกลุ่มที่เรียนจากสไลด์เทปที่มีเสียงบรรยาย 4 แบบ ไม่แตกต่างกัน แต่พบความแตกต่างในกลุ่มนักเรียนหญิงที่เรียนจากสไลด์เทปที่ให้เสียงบรรยายโดยผู้ใหญ่เพศชาย มีผลการเรียนรู้สูงกว่ากลุ่มนักเรียนหญิงที่เรียนจากสไลด์เทปที่ให้เสียงบรรยายโดยผู้ใหญ่เพศหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากหลักการทฤษฎีและผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่า เสียงบรรยายสไลด์เป็นสิ่งเราอย่างหนึ่งในการนำเสนอสไลด์เทปแก่ผู้เรียน ตัวแปรของเสียงประกอบที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ในด้านต่างๆ มีผู้ศึกษาเอาไว้ เช่น เพศของเสียงผู้บรรยายและวัยของเสียงผู้บรรยาย แต่ในปัจจุบันการผลิตสไลด์ประกอบเสียง สไลด์มัลติมีเดีย ผู้ผลิตมักนิยมว่าจ้างบุคคลที่มีชื่อเสียงและมีความสามารถในการบรรยายโดยที่บุคคลเหล่านี้มักจะมีอาชีพทางด้านการใช้เสียงพากย์ เสียงบรรยายโดยตรง ซึ่งบุคคลที่จัดอยู่ในความนิยมเหล่านี้จะมีจำนวนน้อยคนจนบางครั้งเรามักจะคุ้นเคยกับเสียงเหล่านั้นจนกลายเป็นเสียงที่คุ้นหู เช่น เสียงบรรยายของ คุณมนตรี เจนอักษร คุณปิยะ ชำนาญกิจ หรือเสียงของคุณอรุณ เกาไศยนันท์ เป็นต้น นอกจากคุณภาพเสียงและลักษณะการบรรยายที่ดีของบุคคลเหล่านี้แล้วความมีชื่อเสียง และเสียงที่คุ้นหู น่าจะเป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อเจตคติของผู้ฟัง ซึ่งอาจมีผลต่อความชอบจนกลายเป็นความตั้งใจฟัง และอาจส่งผลต่อการเรียนรู้ในเนื้อหาที่เกี่ยวกับสไลด์เทปเรื่องนั้น ด้วยเหตุนี้ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาว่าความมีชื่อเสียงของผู้บรรยายนั้นจะส่งผลต่อการเรียนรู้และเจตคติของผู้เรียนที่ศึกษาจากสไลด์เทปมากน้อยเพียงใด

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ศึกษาจากสไลด์เทปแบบที่บรรยายโดยผู้บรรยายอาชีพกับสไลด์เทปแบบที่บรรยายโดยผู้บรรยายอาชีพที่มีชื่อเสียง
2. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติของผู้เรียนที่มีต่อเสียงบรรยายประกอบสไลด์ของผู้บรรยายที่มีคุณลักษณะแตกต่างกัน
3. เพื่อศึกษาแนวทางการใช้เสียงของผู้บรรยายประกอบสไลด์เทป เพื่อการผลิตสไลด์เทปให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อประโยชน์ต่อผู้ผลิตสไลด์เทป ในการพิจารณาเลือกเสียงของผู้บรรยายประกอบสไลด์เทปเพื่อการศึกษาได้อย่างเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน
2. เพื่อนำผลการเปรียบเทียบเกี่ยวกับผลการเรียนรู้และเจตคติที่มีต่อเสียงบรรยายของกลุ่มทดลองไปประยุกต์ใช้ในการศึกษาค้นคว้าและใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอนต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี วิชาเอกและวิชาโทเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยการสุ่มอย่างง่ายจากนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2538 จำนวน 60 คน ของสถาบันราชภัฏเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

การแบ่งกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่มๆละ 30 คน หลังจากนั้นทำการสุ่มว่ากลุ่มใดจะเป็นกลุ่มทดลองเรียนโดยใช้เสียงบรรยายแบบใดโดยทำการสุ่มอย่างง่าย

(Simple Random Sampling) โดยแบ่งเป็น

กลุ่มที่ 1 ศึกษาจากสไลด์เทปที่มีเสียงบรรยายโดยผู้บรรยายอาชีพที่มีชื่อเสียง

กลุ่มที่ 2 ศึกษาจากสไลด์เทปที่มีเสียงบรรยายโดยผู้บรรยายอาชีพ

2. ระยะเวลาในกรณีทดลอง การทดลองครั้งนี้ใช้เวลาในการทดลองกลุ่มละ 60 นาที โดยทำการทดลองในวันและเวลาเดียวกันทั้งสองกลุ่ม

3. เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ เนื้อหาวิชาการถ่ายภาพเบื้องต้น เรื่อง เทคนิคการถ่ายภาพดอกไม้

4. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

4.1 สไลด์เทปประกอบการเรียน จำนวน 2 ชุด ตามเนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง โดยแยกตามประเภทของลักษณะผู้บรรยายสองแบบ คือ

4.1.1 สไลด์เทปเรื่อง เทคนิคการถ่ายภาพดอกไม้ ที่บันทึกเสียงบรรยายโดยผู้บรรยายอาชีพที่มีชื่อเสียง จำนวน 1 ชุด

4.1.2 สไลด์เทปเรื่อง เทคนิคการถ่ายภาพดอกไม้ ที่บันทึกเสียงบรรยายโดยผู้บรรยายอาชีพ จำนวน 1 ชุด

4.2 แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ จำนวน 1 ฉบับ

4.3 แบบวัดเจตคติ จำนวน 1 ฉบับ

5. ตัวแปรที่จะศึกษา

5.1 ตัวแปรอิสระ การศึกษาจากสไลด์เทปที่มีเสียงบรรยาย ซึ่งแบ่งเป็น 2 แบบ คือ

- 1) เสียงบรรยายโดยผู้บรรยายอาชีพ
- 2) เสียงบรรยายโดยผู้บรรยายอาชีพที่มีชื่อเสียง

5.2 ตัวแปรตาม

- 1) ผลการเรียนรู้
- 2) เจตคติต่อเสียงบรรยาย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สไลด์เทป หมายถึง ภาพสไลด์สีชนิดฟิล์มเบอร์ 135 ขนาดกรอบ 2×2 นิ้ว และเทปเสียงบรรยายซึ่งบันทึกสัญญาณความสัมพันธ์กันระหว่างภาพกับเสียง ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
2. ผลการเรียนรู้ หมายถึง ผลการเรียนรู้ที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยผ่านการทดลองเพื่อตรวจสอบคุณภาพมาแล้ว
3. เจตคติ หมายถึง ความรู้สึกที่ผู้เรียนมีต่อเสียงของผู้บรรยายสไลด์เทป ซึ่งได้จากแบบวัดเจตคติที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยผ่านการตรวจสอบคุณภาพและคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ
4. เสียงบรรยายโดยผู้บรรยายอาชีพ หมายถึง เสียงบรรยายของผู้ใหญ่เพศชาย ที่ได้ผ่านการทดสอบเสียงจนได้คุณสมบัติรับรองการเป็นผู้ประกาศ จากกรมประชาสัมพันธ์ และมีอาชีพทางด้านการใช้เสียงพากย์เสียงบรรยาย แต่เสียงผู้บรรยายนี้ยังไม่เป็นที่รู้จักแพร่หลายของคนทั่วไป
5. เสียงบรรยายโดยผู้บรรยายอาชีพที่มีชื่อเสียง หมายถึง เสียงบรรยายของผู้มีอาชีพทางด้านการใช้เสียงพากย์ เสียงบรรยายที่เป็นมืออาชีพและมีความเชี่ยวชาญตลอดจนมีเสียงเป็นที่คุ้นหู หรือเป็นที่รู้จักของคนทั่วไป โดยเฉพาะในวงการผู้ผลิตสไลด์เทป สไลด์มัลติมีเดีย นิยมว่าจ้างให้เป็นผู้ให้เสียงบรรยายประกอบกันอย่างแพร่หลาย ซึ่งเสียงบรรยายนี้จะไม่พิจารณาถึงความชอบและไม่ชอบของกลุ่มตัวอย่าง โดยคัดเลือกเฉพาะเสียงของผู้บรรยายเพศชาย ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำเสียงของ คุณอำรุง เกาไศยพันธ์ มาใช้เป็นเสียงของผู้บรรยายอาชีพที่มีชื่อเสียง

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งเป็น หัวข้อต่างๆดังต่อไปนี้

1. เอกสารเกี่ยวกับสไลด์เทป
 - 1.1 ความหมายของสไลด์เทป
 - 1.2 คุณสมบัติของสไลด์
 - 1.3 คุณค่าของสไลด์เทปทางการศึกษา
2. เอกสารเกี่ยวกับเสียงบรรยาย
 - 2.1 คำบรรยาย
 - 2.2 คุณภาพของเสียง
 - 2.3 เสียงบรรยายสไลด์
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเจตคติทางการฟัง
 - 3.1 สาเหตุที่คนเราไม่ชอบฟัง
 - 3.2 เจตคติของผู้ฟังต่อผู้พูด
 - 3.3 อิทธิพลด้านความมีชื่อเสียงของผู้ส่งสารที่มีต่อผู้รับสาร
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบรรยายสไลด์เทป
 - 4.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการให้เสียงบรรยายประกอบสไลด์
 - 4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเสียงบรรยายสไลด์

เอกสารเกี่ยวกับสไลด์เทป

1. ความหมายของสไลด์เทป

สไลด์เป็นสิ่งที่มนุษย์รู้จักกันมากกว่า 300 ปีแล้ว โดยเริ่มด้วยการวาดภาพลงบนกระจกใส แล้วนำไปฉายเรียกว่า แลนเทินสไลด์ (Lantern Slide) มีขนาด $3\frac{1}{4} \times 4$ ซึ่งปัจจุบันยังใช้อยู่ในโรงภาพยนตร์ แลนเทินสไลด์นี้เป็นกระจกที่เคลือบด้วยน้ำยาไวแสงและใช้กรรมวิธีของการถ่ายภาพ ต่อมาบริษัทโกดักได้ผลิตฟิล์มสไลด์ขนาด 35 มม. ขึ้นซึ่งเมื่อถ่ายภาพแล้วนำไปล้างตามกระบวนการล้างสไลด์จะได้ภาพเหมือนจริง (วารินทร์ รัชมัทพรหม. 2529 : 1)

สไลด์มีความหมายตามพจนานุกรมการศึกษา (Dictionary of Education) ดังนี้คือ เป็นวัตถุโปร่งแสงที่มีภาพเหมือนจริงฉีกอยู่ระหว่างชั้นของภาพซึ่งใช้สำหรับฉายในเครื่องฉายหรือดูจากแสงที่ผ่านความหมายของสไลด์จะรวมถึงฟิล์มโพสิทีฟ (Positive) ที่ฉีกอยู่ระหว่างกระจกด้วย และเป็นวัสดุการศึกษาอย่างหนึ่งที่ต้องใช้กับเครื่องมือ (Hardware) (Good. 1973 : 504)

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2520 : 245 - 248) ให้ความหมายของสไลด์ว่าเป็นภาพโปร่งแสงซึ่งมีทั้งภาพเหมือนจริงสีและขาวดำ มีขนาดต่างๆกัน บางชนิดมีขนาดใหญ่พอที่จะดูด้วยตาเปล่า ได้อย่างชัดเจนแต่บางชนิดก็มีขนาดเล็กมากต้องดูด้วยที่ดู (Viewer) ซึ่งมีจอเล็กๆและมีแสงสว่างจากหลอดไฟภายในแต่ถ้านำไปใช้กับผู้เรียนเป็นกลุ่มจะต้องนำไปฉายตามขนาดของสไลด์นั้นๆ

นอกจากนี้ ชม ภูมิภาค (2524 : 171) ได้สรุปความหมายของสไลด์ว่า สไลด์เป็นภาพโปร่งสีที่มีภาพบันทึกอยู่บนฟิล์มหรือกระจก มีขนาดโดยทั่วไปอยู่หลายชนิด คือ ขนาด 2" x 2" 3 1/4" x 2 1/4", 3 1/4" x 4" และขนาด 4" x 5" ส่วนมากที่นิยมใช้กันทั่วไปในโรงเรียนเพื่อประกอบการสอนคือ ขนาด 2" x 2" ซึ่งเป็นภาพที่นำมาจากฟิล์มขนาด 35 มม เป็นสีหรือขาวดำก็ได้ ไม่นิยมมีอักษรบรรยายได้ภาพ

ส่วนสไลด์เทปนั้น สมพงษ์ ศิริเจริญและคนอื่นๆ (2506 : 187) ได้กล่าวถึงสไลด์เทปไว้ว่าเป็นภาพโปร่งแสงที่มีภาพบันทึกอยู่บนฟิล์มหรือกระจกมีขนาดปกติ 2" x 2" หรือ 3 1/4" x 4" วิธีการอย่างหนึ่งในการใช้สไลด์ให้เกิดผลดีก็คือ การบันทึกเสียงประกอบเข้าไว้ตามลำดับ จะเป็นเสียงบรรยายหรือเสียงดนตรีก็ได้ เมื่อเวลาฉายก็เปิดเสียงที่บันทึกไว้ฟังไปด้วย แต่มีบางท่านเรียกสไลด์เทปในชื่อต่างๆกัน เช่น Slide Sound , Slide--Tape Program หรือ Slide--Sound Program ไม่ว่าสไลด์เทปจะมีชื่ออย่างไรก็ตามความหมายก็คือ การฉายสไลด์ประกอบเสียงเพื่อให้ภาพที่ได้จากการฉายด้วยฟิล์มสไลด์ที่ถ่ายภาพแล้วนำไปล้างตามกระบวนการล้างสไลด์และบันทึกเสียงจากเครื่องบันทึกเสียงสัมพันธ์กันอัตโนมัตินั่นเอง (สยาม เขี่ยมพิชัยฤทธิ์. 2529 : 1)

จากความหมายข้างต้นพอสรุปได้ว่าสไลด์ หมายถึง วัตถุโปร่งแสงที่มีภาพเหมือนจริงบันทึกอยู่ ใช้สำหรับฉายในเครื่องฉาย โดยมีขนาดต่างๆกันตามความเหมาะสมในการใช้งาน ซึ่งในวงการศึกษา มักนิยมใช้ขนาด 2" x 2" บางครั้งมีการบันทึกเสียงประกอบด้วยเครื่องบันทึกเสียงแล้วฉายให้ภาพและเสียงสัมพันธ์กัน เรียกว่าสไลด์เทปหรือสไลด์ประกอบเสียง ไม่นิยมมีอักษรบรรยายได้ภาพ

2. ลักษณะของสไลด์

สไลด์ที่ใช้กันอยู่โดยทั่วไป แบ่งออกได้ 4 ชนิด คือ

2.1 สไลด์สีธรรมชาติ ผลิตจากฟิล์มสีธรรมชาติ มีหลายขนาดตามลักษณะของงาน

สไลด์สีธรรมชาติขนาดเล็กอาจนำไปทำเป็นต้นแบบผลิตภาพ หรือสไลด์ขนาดใหญ่ มีขนาด $11" \times 14"$ ก็ได้ สไลด์บางชนิดสามารถล้างเองหรือส่งบริษัทล้างในประเทศ แต่บางชนิดต้องส่งไปล้างต่างประเทศ ฟิล์มสไลด์มีทั้งชนิดที่ถ่ายด้วยแสงแดดและแสงไฟฟ้า

ปัจจุบันมักส่องถ่ายและเครื่องฉายสไลด์แบบสามมิติ โดยใช้กล้องถ่ายภาพครั้งละสองภาพพร้อมกัน เมื่อดูจะเป็นภาพชัดแบบสามมิติเหมือนจริง เห็นส่วนลึกตื้นของภาพ ดังนั้นสไลด์สีธรรมชาติจึงได้รับความนิยมใช้ทั้งการโฆษณาและทางการศึกษา

2.2 สไลด์ขาว - ดำ ผลิตได้สะดวกรวดเร็ว มีหลายขนาด ที่นิยมคือขนาด $2" \times 2"$ และ $3 \frac{1}{4}" \times 4"$ สไลด์ชนิดนี้มี 2 แบบ คือ

2.2.1 แบบโพสิทีฟ (Positive) เป็นภาพที่ฉายออกมาได้ภาพเหมือนจริง

คล้ายภาพขาวดำ

2.2.2 แบบเนกาทีฟ (Negative) คือภาพที่ได้จากฟิล์มที่นำไปขยายภาพ เหมาะกับตัวหนังสือหรือภาพลายเส้น ผลิตได้สะดวกรวดเร็ว และประหยัด

2.3 สไลด์ชนิดระบายสี ทำจากฟิล์มหรือกระจกขาวดำ พื้นดำตัวใสใช้สีระบายรูปขาวดำระบายพื้น เหมาะกับงานลายเส้นหรือการเสนอค่าเช่นเดียวกับสไลด์ขาวดำ ผลิตง่ายราคาไม่แพง แต่ความสวยงามมีน้อย ต้องใช้ฝีมือในการผลิต การทำสำเนาลำบาก มีความทนทานสูง สีไม่ซีด แต่ไม่ได้รับความนิยมเท่าสไลด์สีธรรมชาติ

2.4 สไลด์ชนิดตัวใสพื้นสีหรือตัวสีพื้นใส นิยมใช้มากพอสมควรแต่การลงทุนค่อนข้างสูง คุณภาพดี อาจทำจากฟิล์มไดอาโซ (Diazo Film) ส่วนมากนิยมใช้ตัวใสพื้นสีรักษาง่าย ทนทาน มีทั้งขนาด 35 มม. และแผ่นใหญ่เรียกว่า แผ่นภาพโปร่งแสงใช้กับเครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ (วิรุฬ สีสลาฤทธิ์. 2519 : 10 - 12)

ลักษณะของสไลด์พอสรุปได้ว่า สไลด์ที่ใช้อยู่ทั่วไปมี 4 ชนิด คือ สไลด์สีธรรมชาติ สไลด์ขาว-ดำ สไลด์ชนิดระบายสี และสไลด์ชนิดตัวใสพื้นสีหรือตัวสีพื้นใส แต่สไลด์ที่นิยมใช้กันมากทั้งในด้านการโฆษณา และด้านการศึกษาเป็นชนิดสไลด์สีธรรมชาติ เพราะจะสามารถเห็นภาพได้ชัดเจนเหมือนจริง

3. คุณค่าของสไลด์เทปทางการศึกษา

วารินทร์ รัศมีพรหม (2529 : 2) กล่าวว่าคุณค่าของสไลด์ประกอบเสียงจะมีลักษณะเดียวกับภาพถ่ายทั่วไป เช่น จำลองสิ่งใหญ่ให้เล็กลง ขยายสิ่งเล็กมากจนตามองไม่เห็น หรือเห็นได้ยากให้ใหญ่ขึ้นจนมองเห็นได้ สิ่งสลับซับซ้อนให้ดูง่ายขึ้น นำสิ่งที่อยู่ไกลให้มาดูชมกันได้ บันทึกเหตุการณ์ในอดีต และทำให้เห็นความสวยงามของธรรมชาติทำให้เกิดอารมณ์สุนทรียภาพ สไลด์เทปเป็นสื่อที่มีคุณค่าอยู่หลายประการจากเอกสารและงานวิจัยจำนวนมาก ได้ชี้ให้เห็นคุณค่าของสไลด์เทปซึ่ง สรุปได้ว่า(Kemp. 1968 : 36 ; Brown. 1969 : 544 - 545 ; Dale. 1969 : 439 ; UNESCO 1972 : 11 - 15 ; Wittich and Schulller. 1973 : 394 - 396 ; สมพงษ์ ศิริเจริญ และคนอื่น ๆ 2506 : 179 - 181 ; ไพโรจน์ เมาใจ 2516 : 6 ; องอาจ จิยะจันทร์ 2516 : 37 ; สมศักดิ์ เจียมทวงษ์ 2519 : 2 ; อำนาจ จำปารักษ์ 2520 : 10 - 11)

1. เข้าใจความสนใจและรวมจุดความสนใจของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี
2. ทำให้เป้าหมายการสอนเด่นชัดขึ้น
3. ช่วยให้ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนสูงขึ้น
4. ช่วยสร้างความประทับใจให้ลึกซึ้งและจำได้นาน
5. สะดวกในการใช้ ห้องเรียนปกติก็สามารถใช้ได้
6. ใช้สอนได้กว้างขวางทุกวิชา ทุกระดับชั้น
7. เพื่อเป็นรากฐานให้เข้าใจสัญลักษณ์ต่างๆได้รวดเร็ว
8. มีประสิทธิภาพสูงในการสอนคนจำนวนมาก
9. ใช้เป็นเครื่องมือในการฝึกทักษะให้แก่ผู้เรียน
10. ใช้แทนการสาธิตได้
11. ผลิตเป็นสไลด์ชุดได้ง่าย ใช้ร่วมกับสื่ออื่นได้สะดวก
12. ค่าใช้จ่ายต่ำ ราคาไม่แพง เก็บรักษาง่าย
13. เมื่อใช้กับเครื่องฉายสามารถปรับขนาดภาพตามที่ต้องการได้
14. เทคนิคของการถ่ายภาพและการบันทึกเสียง ช่วยทำให้บทเรียนแปลกใหม่

น่าสนใจยิ่งขึ้น

15. ครูและนักเรียนสามารถทำงานร่วมกันได้
16. เป็นการช่วยเสริมบทเรียน
17. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีสุนทรียภาพ
18. ใช้ทบทวนเรื่องที่เรียนมาแล้ว

อาจกล่าวได้ว่า ด้านคุณสมบัติเฉพาะของสโตนโกลด์เทป มีลักษณะสำคัญอยู่ 3 ด้าน คือ ด้านภาพ คำบรรยายหรือเสียงบรรยาย และการลำดับเนื้อหา ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาไปที่ ลักษณะเสียงบรรยายของสโตนโกลด์เทป

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเสียงบรรยาย

1. คำบรรยาย

คำบรรยายเป็นเสียงพูดของคน ซึ่งเกิดจากอากาศที่ถูกบีบจากปอดโดยมีกระบังลมและกล้ามเนื้อทรวงอกช่วย เคลื่อนผ่านกลไกของการผลิตเสียงตอนบนของหลอดลม (Larynx) ความดันและอัตราความเร็วของอากาศจะทำให้สายเสียง (Vocal Cords) สั่น เกิดเป็นเสียงผ่านเข้าไปในโพรงจมูก โพรงปาก และโพรงลำคอ เสียงที่เกิดขึ้นยังแบ่งออกเป็น เสียงที่เกิดจากการสั่นของสายเสียง และเสียงที่ไม่ได้เกิดจากการสั่นของสายเสียง เช่น เสียงลมหายใจ (นฤgul กระจาย. 2521 : 52) สายเสียงประกอบด้วยเนื้อเยื่อ 2 แผ่นปิดกันทางเดินของอากาศโดยมีช่องเปิดอยู่ตรงกลาง การเปิดปิดของเนื้อเยื่อและการควบคุมความตึงของเนื้อเยื่อสายเสียงทำให้เกิดเสียงความถี่หลักมูลฐานต่างๆออกมา ความยาวของช่องเปิดในคนแต่ละเพศไม่เท่ากันโดยทั่วไปในผู้ชายช่องเปิดของสายเสียงยาวประมาณ 2.5 ซม. ในผู้หญิงยาวประมาณ 1.5 ซม. ความยาวของช่องเปิดนี้เองที่ทำให้เสียงของคนเพศชายและเสียงของคนเพศหญิงแตกต่างกัน

เสียงที่ผ่านออกมาจากสายเสียงจะเกิดการแปรเปลี่ยนเป็นลักษณะต่างๆ โดยโพรงจมูก โพรงปากและโพรงลำคอ ตลอดจนการเปิดปิดของลิ้นและริมฝีปาก ทำให้เสียงพูดที่ออกมามีแบบฉบับของการพูดแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล เสียงต่ำหรือเสียงทุ้มเกิดจากการสั่นของสายเสียงในช่วงความถี่หลักมูลฐาน 80 - 300 เฮิรตซ์ต่อวินาที และเสียงสูงหรือเสียงแหลมเกิดจากการสั่นของสายเสียงในช่วงความถี่หลักมูลฐาน 250 - 800 เฮิรตซ์ต่อวินาที อย่างไรก็ตามบางคนอาจสามารถให้เสียงสูงหรือต่ำกว่านี้ได้ เสียงที่ออกมาจากสายเสียงจะมีลักษณะแปรเปลี่ยนอัตราความเร็วเป็นแบบฟันเลื่อย เมื่อผ่านมาถึงโพรงอากาศก็จะถูกปรุงแต่งให้ได้เป็นเสียงพูดตามต้องการ (สำเนา จงจิตต์. 2523 : 97 - 98) เกี่ยวกับคุณสมบัติของเสียง (The Properties of Sound) ที่เราได้ยิน นอกจากจะมีความแตกต่างกันในด้านความถี่ (Frequency) ของเสียงแล้ว ยังมีคุณสมบัติอย่างอื่นที่เกี่ยวข้องด้วย เช่น ความเข้ม (Intensity) ฮาร์โมนิกส์ (Harmonic) ของเสียงซึ่งคุณสมบัติเหล่านี้จะมีผลต่อการฟังในด้านความดังของเสียง (Loudness) ระดับเสียง (Pitch) และความไพเราะ (Quality) (นฤgul กระจาย. 2521 : 5 - 12)

2. คุณภาพของเสียง

จักรวรรณ ตันนะรัตน์ (2532 : 45 - 46) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับคุณภาพเสียงว่าเสียงของผู้พูดทำให้ผู้ฟังตั้งใจ และคิดถึงบุคลิกภาพนิสัยของผู้พูดเพียง 2 - 3 วินาทีแรก ที่ผู้ฟังได้ยินเสียงของผู้พูดเสียงอ่อนๆ เหยาะแหะๆ ทำให้ผู้ฟังคิดว่าผู้พูดเป็นคนไม่ช่างคิด และไม่ชอบแสดงความคิดเห็นได้แย้ง เสียงที่ไม่ชัดเจนพูดเหมือนพิมพ์ๆ แสดงถึงสติปัญญาของท่าน เสียงของผู้พูดทำให้ผู้ฟังเกิดปฏิกิริยาทางอารมณ์ต่อผู้พูด จากเสียงของผู้พูดทำให้ผู้ฟังเกิดอารมณ์ชอบหรือไม่ชอบผู้พูดได้ สิ่งเหล่านี้ค่อนข้างจะไม่ยุติธรรมต่อผู้พูดแต่เป็นเรื่องจริงที่เกิดขึ้นได้ เพราะตามทฤษฎีของผู้ฟังนั้น เราคาดที่จะได้ยินเรื่องด้วยความเข้าใจและมีเสียงเสนาะ (Pleasant voice) โดยทั่วไปผู้ฟังอาจเกิดความรู้สึกประทับใจอย่างใดอย่างหนึ่งต่อเสียงของผู้พูด เช่น เสียงแหบห้าว เสียงกระด้าง เสียงไพเราะสุกเสียงออกจมูก เสียงเล็ก เสียงก้องกังวาล เป็นต้น เสียงที่เสนานั้นเป็นเสียงที่มีความกลมกลืน เปรียบดังการซึ่งสายไวโอลินแต่ละสายหรือแต่ละเสียงจะต้องมีความกลมกลืนในเสียงที่เปล่งออกมาอย่างแท้จริง คุณภาพเสียงที่เปล่งออกมานั้นจะขึ้นอยู่กับเจตคติด้านอารมณ์และสุขภาพจิตของผู้พูดเอง ขึ้นอยู่กับผู้ฟัง ขึ้นอยู่กับเรื่องที่พูดขึ้นอยู่บนอวัยวะส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การพูด ซึ่งได้ทำงานกันอย่างคล่องจองโดยไม่เครียด เสียงของแต่ละคนสามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้มีคุณภาพต่างๆ กันได้ตลอดเวลา เสียงที่ไม่ดีสามารถแก้ไขได้และสามารถปรับปรุงจนกว่าจะพึงพอใจด้วยลักษณะที่เป็นเสียงของตัวเองไม่ซ้ำแบบใคร หรือเลียนเสียงของผู้ใด เรียกว่ามีเอกลักษณ์เชิงเสียง (Vocal Individuality)

ปัญหาการทำให้เสียงด้อยคุณภาพ

1) เสียงเล็ก เหยาะแหะ (Thin , Weak Voice) เสียงเช่นนี้มักเกิดขึ้นกับผู้หญิงมากกว่าผู้ชายเสียงมักจะเล็ก แฉ่วเบา กระปลกกระเปลี้ย เหยาะแหะ ที่มีเสียงเช่นนี้อาจมีสาเหตุได้หลายประการกล่าวคือ กล้ามเนื้อของลิ้น เพดานอ่อน และเพดานแข็ง ทำงานไม่คล่องและไม่คล่องจองกัน ทำให้มีผลต่อน้ำเสียงที่ก้องกังวาลและทำให้ระดับเสียงสูงเกินไปแทนที่จะกล่อมเกล่าให้เสียงต่ำลง นอกจากนั้นอาจจะเนื่องมาจากกล้ามเนื้อควบคุมการหายใจทำงานไม่คล่องจองเหมาะสมกัน

2) เสียงกระด้างและแหบห้าว (Huskiness and Harshness) สภาพของเสียงที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากเกิดความเครียด และต้องเค้นลมจากปอดดันสายเสียงมากเกินไป และบางครั้งอาจเนื่องมาจากช่องคอเกิดการระคายเคืองก็เป็นได้

3) เสียงออกจมูก (Nasality) เสียงออกจมูกเป็นผลเนื่องมาจาก มีน้ำเสียงกล่อมเกล่าออกทางจมูกล้นเกินไป อวัยวะที่ทำเสียงสระและเสียงพยัญชนะ ยังทำหน้าที่ไม่เหมาะสม เมื่อระเบิดเป็นเสียงออกมาและใช้อวัยวะนั้นอย่างเครียด

4) เสียงคิด (Thinking - Noises) นักพูดบางคนขณะที่หยุดคิดจะไม่มีเสียงพูดออกมา แต่โดยทั่วไปเราจะสังเกตเห็นได้ว่าขณะที่หยุดคิดนั้น ผู้พูดมักมีเสียง “อือ” “เอ่อ” “อา” ออกมา ด้วย บางคนจะทำเสียงดูหรือเสียงไม่พอใจออกมา เสียงเหล่านี้ผู้พูดกระทำโดยไม่รู้สึกรู้ตัวและตนเองก็ไม่ได้ยินเสียงนั้นด้วย ดังนั้นทุกครั้งที่หยุดพูดเพื่อคิดควรปิดปากให้สนิท โดยฝึกเป็นนิสัยให้เงียบทุกครั้ง หากสามารถขจัดนิสัยนี้ได้แล้ว การพูดจะดูสุภาพและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

5) เสียงเลียริมฝีปาก (Lip - Smacking) นักพูดบางคนพูดไปแล้วปากแห้ง ขณะหยุดพูดจึงต้องเลียริมฝีปาก ซึ่งจะต้องกระทำด้วยความรวดเร็วและไม่มีเสียง แต่การกระทำด้วยความรวดเร็วนั้นอาจจะทำให้เกิดเสียงได้โดยผู้พูดไม่รู้สึกรู้ตัว โดยสามารถสร้างนิสัยการเลียริมฝีปากอย่างเงียบด้วยการแหมริมฝีปากเข้าไปแตะกับลิ้นภายในปาก

6) เสียงกลืน (Swallowed Voice) เนื่องจากเสียงอยู่ในลำคอ ฟังแล้วไม่ค่อยรู้เรื่องและไม่ไต่ระดับเสียงกัน ที่เป็นเช่นนี้เกิดขึ้นเนื่องจากพูดออกมาโดยที่ขากรรไกรล่างไม่ค่อยเคลื่อนไหวมาก วิธีแก้โดยอย่าเกร็งกล้ามเนื้อขากรรไกร เปิดปากกว้างและปิดอย่างรวดเร็ว เคลื่อนไหวขากรรไกรนั้นอย่างอิสระฝึกให้กล้ามเนื้อขากรรไกรและกล้ามเนื้อที่หน้าผอนคลาย เสียงพูดจะดีขึ้นอย่างรวดเร็ว

7) เสียงสั่น (Nervousness) ปัญหาเสียงพูดที่เกี่ยวกับเสียงแหบ เสียงหายใจเป็นช่วงๆ และเสียงที่ไม่มีพลังอำนาจ อาจเนื่องมาจากเสียงสั่นกระหันทันเอง บางคนขณะสนทนากันมีเสียงออกมาแต่พอขึ้นไปพูดบนเวทีกลับพูดตรงกันข้าม จึงต้องแก้ไขด้วยการพยายามสร้างความเชื่อมั่นให้เกิดขึ้นกับตนเอง

คุณภาพของเสียงมีส่วนสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับสภาพอารมณ์และสภาพจิตใจของผู้พูด ฉะนั้นหากพูดออกมาด้วยความจริงใจตามที่อยากจะพูด น้ำเสียงก็จะออกมาตามสภาพความรู้สึก อันลึกซึ้งนั้น ซึ่งผู้ฟังสามารถที่จะทราบและมีความรู้สึกคล้อยตามได้ จึงไม่ควรพูดอย่างเสแสร้ง

3. เสียงบรรยายสไลด์

เสียงคำพูดบรรยายสไลด์เป็นสื่อที่นำเสนอพร้อมกับการดูภาพ จึงมีลักษณะเช่นเดียวกับเสียงบรรยายในภาพยนตร์ ดังนั้นหลักในการพูดบรรยายภาพยนตร์จึงสามารถนำมาใช้กับการบรรยายสไลด์ได้ (จัตราวุณ ตันนะรัตน์ 2522 : 247 - 249) เพราะอาศัยหลักการเดียวกัน คือ การอ่านจากต้นฉบับตามปกติจะใช้เวลาบันทึกเสียงผู้ฟังไม่เห็นตัวผู้บรรยาย จึงไม่ต้องคำนึงถึงบุคลิกภาพภายนอกของผู้บรรยาย ซึ่งจัตราวุณ ตันนะรัตน์ ได้เสนอหลักการบรรยายเอาไว้สรุปได้ดังนี้

1. การเขียนคำบรรยายควรเป็นส่วนของการเขียนแบบสนทนาที่สุภาพ
2. ควรตรวจทานต้นฉบับคำบรรยายให้เรียบร้อย สะอาด ชัดเจน อ่านง่าย และตรงกับภาพ
3. ควรซ้อมอ่านคำบรรยายให้เหมือนกับการพูดธรรมดาหลายๆครั้ง แล้วจึงซ้อมไปพร้อมกับการฉายดูภาพ
4. ต้องอ่านให้มีจังหวะและอ่านให้ช้ากว่าการอ่านตามปกติ
5. อ่านด้วยน้ำเสียงแจ่มใส มีชีวิตชีวา
6. ไม่กระแอมไอ หรือจาม หรือทำให้เกิดเสียงของลมหายใจแรงๆเพราะไมโครโฟนจะถ่ายทอดเสียงเหล่านั้นออกไปด้วย
7. ระวังอย่าให้เกิดเสียงจากการจับ หรือเสียงลมพัดต้นฉบับ
8. ต้องพูดให้ตรงกับภาพบนจอ
9. การพูดบรรยายจะได้ผลดีเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับความสามารถและการฝึกฝน เป็นสำคัญ

นิพนธ์ ศศิธร (2515 : 293 - 298) ได้เสนอหลักการใช้เสียงพูดในการพูดบรรยาย สรุปได้ว่าเสียงบรรยายต้องดังพอ มีท่วงทำนองน่าสนใจ เป็นเสียงแท้ที่เสนานะหู และจะต้องมีความชัดเจนถูกต้อง การพูดบรรยายเป็นการพูดให้ผู้ฟังเข้าใจเนื้อหา จึงไม่ควรแนะนำตัวเองเข้าไปเกี่ยวข้องกับเรื่องที่บรรยายใช้คำที่ฟังเข้าใจง่าย ประโยคไม่ยาวเกินไป เพราะการใช้ประโยคที่ยาวหรือ ยากเกินไปอาจทำให้ผู้ฟังไม่เข้าใจ ถ้าจำเป็นต้องใช้ศัพท์ทางวิชาการก็ควรอธิบายสั้นๆเพื่อให้แน่ใจว่าผู้ฟังเข้าใจ ควรเลือกใช้คำให้เหมาะสมกับระดับของผู้ฟังและโอกาสด้วย คำแสดงหรือคำล้อเลียนต่างๆแม้ว่าในบางครั้งจะช่วยให้ผู้ฟังรู้สึกสนุกสนานเป็นกันเอง แต่จะต้องเลือกใช้ให้พอดี (ชลธิชา กลัดอยู่ และคนอื่นๆ. 2517 : 124 -125)

การใช้เสียงในการบรรยายสไลด์โดยตรงนั้น ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับสไลด์เสียงหลายท่าน ได้ให้ข้อเสนอเอาไว้ดังต่อไปนี้

สปอลดิง (Spaulding. 1960 : 45) กล่าวว่า คำบรรยายโดยทั่วไปแล้วมักจะช่วยอธิบายเพิ่มเติมแก่สิ่งซึ่งยากที่จะแสดงด้วยภาพได้ เช่น รูปภาพ ความมั่นคง ความปกติ แล้วคำบรรยายจะใช้สรุปนัยทั่วไป ขยายความ เชื่อมโยง และทำให้ความหมายของภาพนั้นกว้างขึ้น

สมศักดิ์ เจียมทะวงษ์ (2519 : 71 - 72) กล่าวว่า การบันทึกคำบรรยายลงในเทป ซึ่งนอกจากจะบันทึกคำบรรยายแล้ว ยังสามารถสอดแทรกดนตรีประกอบ หรือแม้แต่เสียงพิเศษบางอย่าง (Effects) ลงไปได้อีก การบันทึกเสียงประกอบสไลด์ช่วยให้การใช้สไลด์มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

เกษม บุญส่ง (2521 : 42) กล่าวว่า เรื่องราวของสไลด์ส่วนใหญ่ต้องการคำบรรยาย ประกอบโดยเฉพาะเรื่องราวที่มีความซับซ้อน เสียงของผู้บรรยายควรเป็นเสียงที่มีคุณภาพดี คือสามารถอ่านคำบรรยายได้ถูกต้องตามอักขระวิธี เสียงไม่แหลมหรือห้าวเกินไป ออกเสียงได้ ชัดเจน ในบางครั้งอาจต้องเลือกเสียงสตรี บุรุษ เด็กหรือคนชรา ตามความเหมาะสม

ไพโรจน์ เภาใจ (2521 : 37) กล่าวว่า คำบรรยายเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้ สไลด์มีคุณค่ายิ่งขึ้น ฉะนั้นควรเลือกคนบรรยายที่มีเสียงดี นุ่มนวลชวนฟัง เมื่อเสียงเข้าไมโครโฟน แล้วไพเราะน่าฟัง เพลงบรรเลงนั้นก็ควรเลือกให้เหมาะสมกับสไลด์เรื่องที่ทำ และเสียงประกอบ (Sound Effect) จะช่วยเสริมอารมณ์ให้ผู้ชมได้รู้สึกว่ายู่ในสภาพการณ์ของเรื่องในสไลด์

ลัดดา ศุภปริดี (2523 : 113 - 114) กล่าวว่า คำบรรยายเป็นสิ่งที่จะเชื่อมโยงภาพ สไลด์ให้ต่อเนื่องเป็นเรื่องราวเดียวกัน คำบรรยายที่ดีควรมีส่วนเสริมให้เนื้อหาของภาพสมบูรณ์ ยิ่งขึ้นไม่ควรอธิบายในสิ่งที่มองเห็นเป็นภาพชัดเจนอยู่แล้ว ข้อความที่บรรยายแต่ละภาพไม่ควรยาว เกินกว่า 30 วินาที การเลือกดนตรีประกอบควรเป็นเพลงบรรเลงอย่างเดียว ไม่ควรใช้เพลงที่มี นักร้องอยู่ด้วยหรือเป็นเพลงที่รู้จักกันทั่วไป เพราะจะทำให้ผู้ดูสนใจและมีจิตใจคล้อยตามเพลง ไม่สนใจติดตามเรื่องไป

สุรพล เกียนวัฒนา (2523 : 113 - 114) กล่าวถึงหลักการที่จะนำไปใช้ในการลำดับ คำบรรยายให้เหมาะสมดังนี้

1. คำบรรยายเป็นแต่เพียงการเสริมภาพ เพื่อให้ผู้ชมเข้าใจมากขึ้น ไม่ใช่เป็นคำบรรยายที่ แข่งกับภาพนั้นๆ เช่น การอธิบายรายละเอียดต่างๆ และอ้างอิงไปถึงสิ่งที่ไม่ปรากฏในรูปภาพ
2. ให้อธิบายภาพ (โดยเฉพาะภาพที่แปลกตามากๆ) แทนที่หันไปคิดด้วยคำอธิบายที่ตรงไป สู่เป้าหมายมากที่สุด
3. พยายามใช้คำพูดให้ถูกต้องตามหลักภาษาอย่างเคร่งครัด และผู้ที่ทำหน้าที่เป็น ผู้บรรยายนั้นควรพยายามฝึกการอ่านให้เหมือนกับการพูดปกติ
4. ควรจัดให้มีจังหวะของการพูดอย่างเหมาะสม มีการเว้นช่วงการพูด หรือนั่นคำพูด เมื่อสมควร
5. ส่วนวนของคำบรรยาย ควรให้เหมาะสมกับภูมิหลังของผู้ชม

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเจตคติทางด้านการฟัง

1. สาเหตุที่คนเราไม่ชอบฟัง

ฉัตรวรุณ ดันนะรัตน์ (2532 : 150 - 152) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการไม่ชอบฟังไว้ว่าเป็นความจริงที่คนเราชอบพูดมากกว่าชอบฟัง และหาผู้ฟังที่ดีได้ยากกว่าผู้พูดที่ดีหลายเท่านัก ถึงแม้ว่าส่วนใหญ่ผู้ฟังจะฟังสายตามองอยู่ที่ผู้พูดก็ตาม แต่วาจิตของผู้ฟังนั้นไม่ได้อยู่ที่คนพูดเลย เราจะพบผู้ฟังเช่นนี้บ่อยๆและบางครั้งตัวเราก็เป็นเอง เมื่อเป็นเช่นนี้การติดต่อสื่อสารกันจึงไม่สัมฤทธิ์ผลเท่าที่ควร กล่าวกันว่าในขณะที่เราฟังคนอื่นพูดนั้น เราสามารถรับเรื่องราวที่ฟังได้ในอัตราประมาณ 125 - 150 คำต่อนาที แต่คนเรามีความสามารถในการพูดหรืออ่านเร็วกว่า 2 - 10 เท่า และจิตใจของคนเราสามารถคิดเรื่องต่างๆในอัตรามากกว่า 1,000 คำต่อนาที ดังนั้นการทำงานของจิตเกี่ยวกับเรื่องต่างๆจึงเร็วกว่าความสามารถที่จะรับหลายเท่าตัว นอกจากนี้จิตใจของคนเรามีเวลารว่างที่จะทำสิ่งอื่นๆ(นอกจากการฟัง) มากมาย บางครั้งก็ล่องลอยอย่างไม่มีจุดหมาย นอกจากว่าจะได้รับการควบคุมหรือฝึกฝนให้อยู่ในระเบียบ หรือมีการกำหนดจิตไว้เฉพาะที่ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าเนื่องจากอัตราความเร็วในด้านความสามารถระหว่างจิตใจและกายต่างกัน และเนื่องจากคนเรามุ่งที่เรื่องของตนเองมากกว่าเรื่องของคนอื่น คนเราจึงมีนิสัยฟังคนอื่นพูดน้อยลง บางคนถึงกับไม่ชอบฟังคนอื่นพูดเอาเลย

นอกจากนี้ เหตุอื่นๆที่ทำให้คนเราไม่ชอบฟังก็คือ

1) เราไม่สนใจฟัง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าเราไม่มีประสบการณ์ในการฟัง ไม่มีสมาธิ หรือไม่สนใจในเรื่องนั้นๆ มีอยู่บ่อยครั้งที่เรารู้ตัวว่าเราแกล้งหรือแสร้งทำเป็นสนใจฟัง ไม่ว่าเราจะฟังที่บ้าน ที่ทำงาน ที่สโมสร หรือในสถาบันการศึกษา หรือในห้องประชุมก็ตาม เราจะทำท่าตั้งใจฟังด้วยการมองหน้าผู้พูดผงกศีรษะหรือพยักหน้า หรือยิ้มกับผู้พูด แต่ความจริงแล้วเราไม่รู้เลยว่าผู้พูดพูดเรื่องอะไร ทั้งนี้ก็เป็นเพราะเราแสร้งทำเป็นสนใจ เราทำทำให้ผู้พูดคิดว่าเราสนใจและตั้งใจฟัง เพื่อว่าผู้พูดจะได้ไม่ถามเราหรือทดสอบเรา หรือกล่าวหาว่าเราขาดมารยาทในการฟัง

2) เราไม่อยากฟังเพราะว่าบุคลิกภาพของผู้พูดไม่ดี ไม่ถูกรสนิยมหรืออยู่ในมาตรฐานเดียวกับเรา เป็นความจริงที่ว่า สิ่งเล็กๆน้อยๆในตัวผู้พูดมีอิทธิพลทำให้คนฟังไม่พอใจ และมีผลทำให้ไม่ฟัง สิ่งเล็กๆน้อยๆที่มีอิทธิพลเหล่านี้ คือ ท่ายืน ทรงผม เครื่องแต่งกาย ท่าทางที่เงอะงะ เก้งก้าง การเสียวริมฝีปาก หน้าที่ยุ่งเหยิง แว่นตาที่เทอะทะ ไม้เท้ากัม หรือแม้กระทั่งรองเท้าที่ล้าสมัย หรือสกปรก ฯลฯ จะเห็นว่าสิ่งเหล่านี้มีอิทธิพลต่อการฟังมากทีเดียว

3) เรามักตามใจตัวเองด้วยการเลือกฟังเรื่องที่ตัวเองพอใจจะฟัง ถ้าเรื่องใดที่ตัวเองไม่ชอบ หรือไม่มีความรู้ หรือสั่นหวั่นก็จะไม่ฟัง นอกจากนี้ยังคำนิยามผู้พูดอีกว่าพูดไม่ดี ไม่สนุก หรือโทษว่าเรื่องที่นำมาพูดนั้นไม่น่าสนใจ

4) เรามักจะตั้งใจมากเกินไป (Over - Listening) นั่นก็คือ ตั้งใจอย่างจริงจังว่าจะตั้งใจฟัง จะติดตามฟังทุกคำพูด เมื่อผู้พูดปรากฏตัวบนเวที เราก็จดจำท่าทางตลอดจนส่วนที่เป็นอริยาบท บุคลิกภาพของผู้พูดไว้หมด จนไม่ได้ฟังเนื้อหาสาระที่สำคัญของการพูดครั้งนั้น

5) คนเรามีนิสัยเห็นแก่ตัว มักง่าย และมีแนวโน้มที่จะเลือกฟังเรื่องที่ง่ายหลีกเลี่ยงการฟังเรื่องที่ยาก นอกจากนี้สภาพแวดล้อมยังมีส่วนช่วยให้เรามีนิสัยเช่นนี้มากขึ้น ยกตัวอย่างเช่น เมื่อเราฟังวิทยุ หรือรายการทางโทรทัศน์ รายการใดที่ยาก ไม่สนุก เราจะเปลี่ยนสถานีใหม่เพื่อฟังหรือดูรายการอื่นที่ง่ายกว่าและสนุกกว่า

6) เรามักขาดความอดทน เมื่อเราพบกับสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสมแทนที่เราจะปรับตัวหรืออดทนเรากลับไม่ฟังเสียเลยๆ เช่น เมื่อสภาพภายในห้องอบอ้าว ร้อนหรือเย็นเกินไป หรือมีเสียงรบกวน (เสียงรถยนต์ หรือเสียงคนคุยกัน ฯลฯ) นอกจากนี้ยังขาดความอดทนในการฟังคำพูดบางคำที่ตนไม่ชอบหรือคำพูดแบบที่เรียกว่า "จุกได้คำตอ" หรือคำที่เจื่อนใจเรา

7) คนเรามีทัศนคติคับแคบหรือทัศนคติเดียว กล่าวคือเมื่อไม่ชอบเรื่องใด หรือไม่ชอบผู้พูดก็จะไม่ยอมฟังเรื่องนั้นๆอีกเลย

เมื่อพิจารณาให้รอบคอบแล้วจะเห็นว่า "การฟัง" เป็นหน้าที่โดยตรงของผู้ฟัง สมควรอย่างยิ่งที่ผู้ฟังจะต้องศึกษา และปรับปรุงระเบียบนิสัยการฟังของตนเองให้ดีขึ้น นอกจากนี้ยังจะต้องฝึกทักษะด้านการฟังอยู่เสมอ เพื่อว่าการฟังของตนเองจะได้มีประสิทธิภาพ

2. เจตคติของผู้ฟังต่อผู้พูด

ยุพา สุภากุล (2521: 103 - 104) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับเจตคติของผู้ฟังต่อผู้พูดไว่ว่านับตั้งแต่สมัยกรีกโบราณ นักทฤษฎีต่างยอมรับว่า การพูดเพื่อให้เข้าใจและผู้ฟังยอมรับนั้น จะเกี่ยวกับความคิดเห็นที่เชื่อถือ เรื่องปัญญา และมีคุณธรรมของผู้พูด คุณลักษณะเช่นนี้เรียกว่า Ethos ซึ่งมาจากภาษาอังกฤษว่า Ethical นักวิชาการทางการเมือง และผู้แสดงประชามติมักใช้คำว่า Charisma ในลักษณะคล้ายคลึงกันกล่าวคือ มีลักษณะและบุคลิกภาพที่ทำให้คนชอบและนับถือ

จากการศึกษาวิจัยทางการสื่อสารมวลชน นักพูดผู้เป็นที่เชื่อถือได้จะทำให้ผู้ฟังศรัทธา และจะเป็นตัวแปรที่สำคัญในการติดตามลำดับขั้น จากการศึกษาหลายครั้งพบว่าลักษณะของผู้พูดเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยสร้างให้เกิดความชอบ สิ่งสำคัญที่ทำให้นักพูดได้รับความเชื่อถือและเป็นสิ่งที่นำมาพิจารณาว่าการพูดของเรามีประชาชนยอมรับสักเท่าไรนั้น ได้แก่ การเป็นที่น่าไว้วางใจ มีความสามารถมีการเปลี่ยนแปลงให้ทันสมัย รวมทั้งมีการเปิดเผยแสดงออก และมีการสังคม

การที่ผู้ฟังจะมีเจตคติอย่างไรต่อผู้พูดนั้น ขึ้นอยู่กับสิ่งต่อไปนี้

1. ความมีชื่อเสียงของผู้พูด

เกี่ยวกับความมีชื่อเสียงของผู้พูดนั้น ในขณะที่กำลังพูดอยู่จนกว่าจะหมดเวลาพูดนั้น ผู้ฟังจะคอยสังเกตผู้พูดอยู่ตลอดเวลาในเรื่องดังต่อไปนี้

1.1 ผู้พูดมีความสามารถหรือเปล่า ผู้พูดพูดอย่างมีปัญญาและเป็น
ผู้ชำนาญการหรือไม่

1.2 ผู้พูดน่ายกย่องหรือไม่ เป็นคนดีไหม

1.3 ผู้พูดเป็นบุคคลที่น่าไว้วางใจหรือไม่ มีเกียรติ มีความยุติธรรม
และความจริงหรือไม่

1.4 ผู้พูดเป็นคนกระฉับกระเฉง ว่องไวหรือไม่

1.5 ผู้พูดเป็นผู้มีความเข้มแข็ง หนักแน่น หรือไม่

2. พฤติกรรมระหว่างการพูด มักเกี่ยวข้องกับชื่อเสียงที่ดีมาก่อน ซึ่งจะมีเจตคติ 2 ประการ
เกิดขึ้นต่อผู้พูดได้แก่

2.1 ความเป็นกันเองของผู้ฟังต่อผู้พูดมีมากน้อยเพียงใด

2.2 ความศรัทธาต่อผู้พูด และต่อหัวข้อเรื่องที่พูด

เจตคติทั้งสองประการนี้ เป็นสิ่งที่ผู้พูดไม่ควรจะละเลย ซึ่งสิ่งเหล่านี้ผู้ฟังอาจจะให้ความสำคัญต่าง ๆ กันแล้วแต่ภาวะการณ์ แต่ก็ยังเป็นพฤติกรรมที่อาจมีอิทธิพลเหนือเจตคติของผู้ฟังได้

3. อิทธิพลด้านความมีชื่อเสียงของผู้ส่งสารที่มีต่อผู้รับสาร

ภาษาคำพูด (Verbal Language) เป็นภาษาที่ใช้ในชีวิตประจำวัน มีความละเอียดอ่อนและลึกซึ้ง มีเสียงหนักเบาแสดงถึงความรู้สึกหรืออารมณ์ของผู้พูดและสามารถบรรยายให้เห็นภาพพจน์ได้อย่างดี ผู้ที่มีความสามารถในการพูดหรือที่เรียกว่า คนพูดเก่งนั้นสามารถทำให้ผู้ฟัง (ผู้รับ) เกิดจินตนาการ เกิดการคล้อยตาม มีอารมณ์ร่วมไม่กับการพูดนั้นได้ ตัวอย่างมีมากมายทั้งการพูดในทางสร้างสรรค์ คือการพูดให้ก่อประโยชน์แก่ส่วนรวม และพูดไปในทางทำลายและไม่คำนึงถึงคนส่วนรวม ลักษณะของการพูดเหล่านี้มีเคล็ดลับอยู่ว่า ถ้าผู้พูดพูดด้วยเหตุผลมีข้อมูลที่เชื่อถือได้มาประกอบ บวกกับการพูดนั้นเกี่ยวข้องกับตัวผู้ฟังโดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับผลประโยชน์ซึ่งอาจมาในรูปของความรู้ หรือผลประโยชน์ที่มีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรงกับส่วนตัวของผู้ฟังแล้วละก็ผู้ฟังจะไม่ยอมถอยหรือออกไปจากการฟังเลย

ทฤษฎีทางด้านจิตวิทยา หลุย จาปาเทค (2533 : 32) ได้กล่าวว่า ในการมีปฏิสัมพันธ์ แก่กันไม่ว่าเราผู้นั้นจะเป็นผู้รับหรือผู้ส่งก็ตาม กริยาท่าทางที่แสดงออกมาของเราย่อมมีอิทธิพลต่อ อีกฝ่ายหนึ่งจะรู้ตนหรือไม่รู้ตนก็ตาม อิทธิพล ณ ที่นี้หมายถึง การทำให้อีกฝ่ายหนึ่งที่ได้รับเกิดความคิดการตัดสินใจคล้อยตามไปด้วย บางครั้งด้วยเหตุผลแต่บางครั้งเป็นเพราะเกรงใจ หรือเป็นเพราะสาเหตุอื่นๆอีกมากมาย ความเป็นผู้โด่งดังย่อมนำมาซึ่งอิทธิพลในการติดต่อตัดสินใจ หรือในกรณีที่สื่อสารกับใครด้วยอย่างมาก ในขณะพูดก็มีคนฟังให้ความสนใจหรือคล้อยตาม สาเหตุที่เป็นเช่นนี้ ก็เพราะว่าความเป็นผู้มีชื่อเสียงความแปลกใหม่ของเราบนตัวเราจะสร้างความสนใจได้ในระยะหนึ่ง

แหล่งกำเนิดของอิทธิพลอันเกิดจากปัจจัยส่วนบุคคล (The Source of Influence : Personal factors) แหล่งกำเนิดของอิทธิพลที่เกี่ยวกับตัวบุคคล ถ้ามองให้ลึกลงไปก็คือ ผู้ส่ง (Sender) ในการสื่อสารนั่นเอง โดยทั่วไปผู้ส่งในการสื่อสารมักจะเน้นถึง เจตคติ ความรู้ ความชำนาญ แต่ผู้มีอิทธิพลต่อผู้อื่น ณ ที่นี้จะเน้นถึงความกว้างและลึก ทั้งในเชิงประสบการณ์ สิ่งแวดล้อม แม้กระทั่งเกียรติยศ ชื่อเสียง เครดิต ความละเอียดอ่อน และความน่าเชื่อถือ อันเป็นบุคลิกของบุคคล ดังพอจะเน้นเป็นหัวข้อย่อยได้ดังนี้

3.1 มีความน่าประทับใจ (Having Attractiveness) ความน่าประทับใจ หรือความพอพอใจย่อมเป็นบุคลิกภาพของแต่ละคนที่แสดงออกสู่สายตา ซึ่งถ้าจะลงลึกถึงรายละเอียดของความน่าประทับใจคงจะต้องคำนึงถึง การแต่งการที่เหมาะสมกับ กาละ เทศะ การพูดที่พอดีไม่มากไม่น้อย หรือการพูดถูกจังหวะ ความน่าประทับใจมีความสำคัญเพราะ เป็นการเปิดจากความรัก นับถือ ความไว้วางใจ ซึ่งเป็นบันไดที่นำไปสู่การยอมรับในความเป็นผู้มีอิทธิพลต่อคนที่พบเห็น

3.2 มีความรู้ความชำนาญ (Having Knowledge and Skill) แน่นนอนที่สุดผู้ใดก็ตามที่มีทั้งความรู้และความชำนาญควบคู่กันไปไม่ว่าในเรื่องใด เราผู้นั้นก็จะได้รับความเชื่อถือและการยอมรับ

3.3 มีความรับผิดชอบ (Having Responsibility)

3.4 มีเครดิต (Having Credit) เครดิตในที่นี้ คือ การมีผลกรรมที่ทำมาและผลกรรมนี้เป็นผลกรรมดี เช่น การรักษาคำพูด การไม่เคยผิดสัญญา ตกลงอย่างไรเป็นอย่างนั้น เครดิตในที่นี้รวมถึงคุณค่าแห่งตนและความน่าเชื่อถือในตัวบุคคลผู้มีเครดิตนั้นๆด้วย

3.5 ความเป็นผู้โด่งดัง (Having Popularity) ย่อมนำมาซึ่งอิทธิพลในการติดต่อตัดสินใจ หรือในกรณีที่สื่อสารกับใครด้วยอย่างมากเช่นกัน ความแปลกใหม่บนตัวเราจะสร้างความสนใจได้ในระยะหนึ่ง

3.6 ความมีมนุษยสัมพันธ์อันดี (Having Good Human Relations)

3.7 ความมีอำนาจทางสังคม (Having Social Power) คำว่า Social Power เป็นอำนาจที่ให้อยู่ในสังคม ใช้ในการปกครองคน หน่วยงาน หรือองค์กรโดยทั่วไป คำว่า Social Power หรืออำนาจที่ให้อยู่ในวงการบริหารงานจะเห็นได้ชัดว่ามีอิทธิพลโดยตรงต่อการปกครองบุคคลซึ่งนักบริหารทั่วไปใช้ John French และ Bertram ได้เน้นไว้ 5 ประการ คือ การให้รางวัล การใช้อำนาจบังคับ การยึดตัวบทกฎหมาย การอ้างอิงผู้มีอำนาจ และอำนาจอันเกิดจากความเชี่ยวชาญ

นอกจากนี้ความน่าเชื่อถือนับเป็นอิทธิพลที่สำคัญในการสื่อความหมายอีกประการหนึ่ง เสาวณีย์ ลีกราบดินทิศ (2530 : 67) กล่าวว่า ความเชื่อถือต่อผู้ส่งสารหรือผู้สื่อสารมีอิทธิพลต่อความสัมฤทธิ์ผลในการสื่อความหมายมาก ถ้าผู้ส่งสารได้รับความเชื่อถือสูงก็จะช่วยเพิ่มโอกาสที่จะเปลี่ยนให้มีเจตคติที่ดีได้ ประชาชนหรือผู้ฟังจะใช้วิธีพิจารณาความเชื่อได้ของผู้ส่งสารโดยดูจากองค์ประกอบด้านคุณวุฒิ เช่น มีประสบการณ์ มีคุณสมบัติเฉพาะ มีทักษะมีความรู้ เป็นต้น ในทำนองเดียวกันผู้ส่งสารที่ผู้ฟังให้อันดับความเชื่อถือได้อยู่ในระดับต่ำ การสื่อสารจึงมักไม่ประสบความสำเร็จ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีการบรรยายสไลด์เทป

1. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการให้เสียงบรรยายประกอบสไลด์

เด็คดวง แสงใจ (2522 : 43 - 46) ได้ศึกษาผลของการใช้คำถามและการสรุปที่มีผลต่อการเรียนรู้จากสไลด์ประกอบคำบรรยาย วิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนจากการสอนด้วยสไลด์ประกอบคำบรรยายที่แทรกบทสรุป สูงกว่ากลุ่มที่สอนด้วยสไลด์ประกอบคำบรรยายที่แทรกคำถาม

วชิราวดี เพชรไทย (2524 : 44) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนจากสไลด์เทปที่มีรูปแบบการบรรยายที่ต่างกัน คือ บทบรรยายแบบบรรยาย บทบรรยายแบบสนทนา บทบรรยายแบบบรรยายร่วมกับการสนทนา สรุปผลการทดลองว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน กลุ่มที่เรียนจากบทบรรยายแบบบรรยายสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่เรียนจาก บทบรรยายแบบบรรยายร่วมกับการสนทนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนการเปรียบเทียบของกลุ่มอื่นๆนั้นให้ผลไม่แตกต่างกัน

สุวรรณี เลื่องยศสื่อชากุล (2524 : 28) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สไลด์เทปที่มีเนื้อหาคำบรรยายเดิมตามภาพกับสไลด์เทปส่วนที่ลดเนื้อหาคำบรรยายส่วนที่ซ้ำกับเนื้อหาของภาพ รองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่องการวางแผนครอบครัว สรุปผลการทดลองว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนไม่แตกต่างกัน

อัมพร จันทรมาศ (2524 : 61) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนจากบทเรียนสไลด์แบบภาพประสมไม่ลดคำบรรยาย กับสไลด์แบบภาพประสมลดคำบรรยาย และสไลด์ปกติ สรุปผลการทดลองว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนจากสไลด์แบบประสมไม่ลดคำบรรยาย สูงกว่าสไลด์แบบภาพประสมลดคำบรรยาย และสไลด์ปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่เรียนจากสไลด์แบบภาพประสมลดคำบรรยาย และสไลด์ปกติไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหญิงและนักเรียนชายจากสไลด์ทั้ง 3 แบบ ไม่แตกต่างกัน

อรรถพล เรืองบุรพ (2524 : 37 - 41) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เนื้อหาวิชาสังคมศึกษา จากสไลด์ที่ใช้รูปแบบของคำบรรยายแบบพูดบรรยายแบบพูดสนทนา และแบบคำคล้องจอง สรุปผลการทดลองว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนจากสไลด์ที่ใช้รูปแบบของการบรรยายทั้ง 3 แบบ ไม่แตกต่างกัน

อุทัย ทองราว (2524 : 72) ได้ศึกษาภาพและคำบรรยายสไลด์เสียงที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยเปรียบเทียบระหว่าง สไลด์เสียงที่กำหนดลักษณะภาพและสร้างคำบรรยายโดยเด็ก กับ สไลด์เสียงที่กำหนดลักษณะภาพและสร้างคำบรรยายโดยครู ผลการศึกษาสรุปว่า ผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยของกลุ่มนักเรียนที่ศึกษาจากสไลด์เสียงที่กำหนดลักษณะภาพและสร้างคำบรรยายโดยเด็ก สูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่ศึกษาจากสไลด์เสียงที่กำหนดลักษณะภาพและสร้างคำบรรยายโดยครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บุญเที่ยง จุ้ยเจริญ (2526 : 70) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยและความคงทนในการเรียนรู้ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนจากสไลด์ประกอบคำบรรยายที่มีโครงเรื่องก่อนคำบรรยาย สไลด์ประกอบคำบรรยายที่มีการสรุปบททวนตอนท้ายของคำบรรยาย และที่ใช้สไลด์ประกอบคำบรรยายที่มีทั้งโครงเรื่องก่อนคำบรรยายและการสรุปบททวนตอนท้ายของคำบรรยายสรุปผลการทดลองว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทั้ง 3 กลุ่ม ไม่แตกต่างกัน

ธิดิศักดิ์ ไกรณ (2531 : 91) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และความคงทนทางการเรียนจากบทสไลด์เทปที่มีเสียงเป็นแบบคำบรรยาย แบบสนทนา และแบบบรรยายร่วมกับสนทนา

ในวิชาช่างเรื่องการใช้และบำรุงจักรยานยนต์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี วิทยาลัยครูนครสวรรค์ จำนวน 150 คน ผลการวิจัยปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์และความคงทนทางการเรียน จากบทสไลด์เทปที่มีเสียงบรรยายตามรูปแบบแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .01 คือ ผลสัมฤทธิ์และความคงทนทางการเรียนจากบทสไลด์เทปที่มีเสียงเป็นแบบบรรยายร่วมกับบทสนทนาสูงที่สุด รองลงมาเป็นแบบสนทนา และน้อยที่สุดคือแบบบรรยาย

อนุสรณ์ เชื้อประเสริฐ (2531 : 163) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้และความแตกต่างของผลการเรียนรู้อ่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สไลด์เทปแบบที่สร้างคำบรรยายโดยเด็ก กรุงเทพมหานคร กับสไลด์เทปแบบที่สร้างคำบรรยายโดยเด็กชนบทในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในวิชาสุศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สรุปผลการทดลองว่า ความก้าวหน้าในการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยสไลด์เทปทั้ง 2 แบบ มีปริมาณการเรียนรู้เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยสไลด์เทปทั้ง 2 แบบนั้น ไม่แตกต่างกัน

สุทัศน์ วรกิตติพิสัย (2533 : 40 - 42) ได้เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาประวัติศาสตร์และแบบอย่างศิลป์ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรชั้นสูงชั้นปีที่ 1 โดยการใช้สไลด์เทปคำบรรยายปกติ กับสไลด์เทปคำบรรยายแบบสนทนา ผลการวิจัยปรากฏว่า นักศึกษาที่เรียนด้วยสไลด์เทปคำบรรยายแบบสนทนามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มที่เรียนด้วยสไลด์เทปคำบรรยายปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากผลการวิจัยเหล่านี้ สรุปได้ว่า รูปแบบของการบรรยาย แบบพูดบรรยายกับรูปแบบของการบรรยายพูดสนทนา และรูปแบบของการสร้างคำบรรยาย ให้ผลการเรียนรู้ที่มีทั้งแตกต่างและไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และการลดคำบรรยายหรือบรรยายเต็มในส่วนที่ซ้ำกับเนื้อหาของภาพ ให้ผลการเรียนรู้เท่าเทียมกัน

2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเสียงบรรยายสไลด์

ยอลีส (Yolloe. 1973 : 3172 - A) ได้ศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบของเสียงบรรยายในวิชาวิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาเกรด 4 - 5 - 6 โดยใช้เสียงนักเรียนระดับเดียวกับผู้เรียนเป็นผู้บรรยาย กับรูปแบบของเสียงบรรยายที่ครูเป็นผู้บรรยาย ซึ่งส่งผลต่อความจริงและความคิดรวบยอดทางวิทยาศาสตร์ไม่แตกต่างกัน

เดxonันด์ บุญผัน (2526 : 64 - 68) ได้ศึกษาเปรียบเทียบเสียงบรรยายสไลด์เทศาษา กับเทศาษา ที่ส่งผลต่อความชอบและผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เทศาษาและเทศาษาในโรงเรียนเอกเทศและโรงเรียนสหศึกษา ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความชอบในโรงเรียนเอกเทศ พบว่า ทั้งนักเรียนหญิงและนักเรียนชายของเสียงบรรยายสไลด์เทศาษาตรงข้าม

กับตนเองมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01 ส่วนในโรงเรียนสหศึกษานั้น นักเรียนชายชอบเสียงบรรยายสไลด์เพศหญิงมากกว่าเสียงบรรยายสไลด์เพศชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05 แต่นักเรียนหญิงชอบเสียงบรรยายสไลด์ทั้งเสียงชายและเสียงหญิงเท่าเทียมกัน ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยของนักเรียนแต่ละเพศ ในโรงเรียนแต่ละประเภท ระหว่างกลุ่มที่ศึกษาจากเสียงบรรยายเพศหญิงกับกลุ่มที่ศึกษาจากเสียงบรรยายเพศชายนั้น ให้ผลการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน และผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยของนักเรียนในกลุ่มที่กลุ่มที่ศึกษาจากเสียงบรรยายที่ชอบ สูงกว่ากลุ่มที่กลุ่มที่ศึกษาจากเสียงบรรยายที่ไม่ชอบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01

สมบัติ หีบงา (2527 : 99) ได้เปรียบเทียบผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย ในวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนจากสไลด์เทปที่มีเสียงบรรยาย 4 แบบ คือ ให้เสียงบรรยายโดยเด็กเพศชาย ให้เสียงบรรยายโดยเด็กเพศหญิง ให้เสียงบรรยายโดยผู้ใหญ่เพศชาย ให้เสียงบรรยายโดยผู้ใหญ่เพศหญิง สรุปผลการทดลองได้ว่า ผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยของนักเรียนแต่ละกลุ่มที่เรียนจากสไลด์เทปที่มีเสียงบรรยาย 4 แบบ ไม่แตกต่างกัน แต่พบความแตกต่างในกลุ่มนักเรียนหญิงที่เรียนจากสไลด์เทปที่ให้เสียงบรรยายโดยผู้ใหญ่เพศชาย มีผลการเรียนรู้สูงกว่ากลุ่มนักเรียนหญิงที่เรียนจากสไลด์เทปที่ให้เสียงบรรยายโดยผู้ใหญ่เพศหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุรพล เทียมเพชร (2528 : 67) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ และความชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ศึกษาจากสไลด์เทป ที่ใช้รูปแบบเสียงบรรยายแบบเสียงหญิงสลับเสียงชาย กับสไลด์เทปที่ใช้รูปแบบเสียงบรรยายเสียงหญิง สรุปผลการทดลองได้ว่า ผลการเรียนรู้ของนักเรียนระหว่างกลุ่มที่ศึกษาจากรูปแบบของเสียงบรรยายเสียงหญิงสลับเสียงชาย สูงกว่ากลุ่มที่ศึกษาจากรูปแบบของเสียงบรรยายเสียงหญิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ตามกลุ่มความชอบ พบว่า ผลการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มที่ศึกษาจากรูปแบบของเสียงบรรยายเสียงหญิงกลุ่มที่ชอบ กับกลุ่มที่ไม่ชอบไม่แตกต่างกัน แต่ผลการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มที่ศึกษาจากรูปแบบของเสียงบรรยายเสียงหญิงสลับชาย กลุ่มที่ชอบ สูงกว่า กลุ่มที่ไม่ชอบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05

จงกล แก่นเพิ่ม (2528 : 57 - 60) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากสไลด์ภาพการ์ตูนที่ใช้รูปแบบเสียงบรรยายต่างกัน เรื่องเครื่องมืองานไม้ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้สไลด์ภาพการ์ตูนที่บรรยายโดยเด็ก ผู้ใหญ่เพศชาย และ ผู้ใหญ่เพศชายสลับหญิง ผลการวิจัยปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจากการสอนโดยสไลด์ประกอบเสียงบรรยายทั้ง 3 แบบ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พัลลภ พิริยะสุวรรณค์ (2531 : 150) ได้เปรียบเทียบผลการเรียนรู้และความแตกต่างของ ผลการเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนชายหญิงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในวิชาสุขศึกษา โดยใช้ สไลด์เทปที่มีคุณลักษณะแตกต่างกัน 4 แบบ คือ ก. สไลด์เทปแบบที่สร้างคำบรรยายและบรรยาย โดยเด็กนักเรียนที่อยู่ในวัยเดียวกันกับผู้เรียน ข. สไลด์เทปแบบที่สร้างคำบรรยายโดยเด็กนักเรียนที่ อยู่ในวัยเดียวกันกับผู้เรียนแต่บรรยายโดยผู้ใหญ่ ค. สไลด์เทปแบบที่สร้างคำบรรยายโดยผู้ใหญ่แต่ บรรยายโดยเด็กนักเรียนที่อยู่ในวัยเดียวกันกับผู้เรียน ง. สไลด์เทปแบบที่สร้างคำบรรยายและบรรยาย โดยผู้ใหญ่ สรุปผลการทดลองได้ว่า กลุ่มทดลอง ก. มีปริมาณการเรียนรู้สูงกว่า กลุ่ม ค. และ กลุ่ม ง. กลุ่มทดลอง ข. มีปริมาณการเรียนรู้สูงกว่ากลุ่ม ค. และ กลุ่ม ง. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 และเสียงบรรยายโดยเด็กกับเสียงบรรยายโดยผู้ใหญ่ไม่มีผลต่อปริมาณการเรียนรู้ของ นักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เสียงบรรยายกับคำบรรยายไม่มีอิทธิพลร่วมกันต่อปริมาณการ เรียนรู้ของนักเรียนที่เรียนจากสไลด์เทปทั้ง 4 แบบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สรุปผลการวิจัยในด้านที่เกี่ยวกับเสียงบรรยายนี้ ทั้งวัยและเพศของเสียงนั้น ยังมีแนวโน้มที่ ขัดแย้งกันอยู่ คือ มีทั้งส่งผลต่อการเรียนรู้ที่แตกต่างและไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจสันนิษฐานได้ว่าเกิดจากตัวแปรในด้านต่างๆที่ผู้วิจัยแต่ละคนนำมาศึกษานั้นแตกต่างกัน ทำให้งานวิจัยทางด้านนี้ยังหาข้อสรุปที่ชัดเจนไม่ได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทราบว่าตัวแปร ทางด้านเสียงบรรยายอีกตัวแปรหนึ่งซึ่งยังไม่มีผู้ค้นคว้าเอาไว้ นั่นคือความมีชื่อเสียงของผู้บรรยายว่า จะส่งผลต่อการเรียนรู้และเจตคติของผู้เรียนที่เรียนจากสไลด์เทปมากน้อยเพียงใด

สมมติฐานของนักศึกษาค้นคว้า

1. นักศึกษาที่ศึกษาจากสไลด์เทปที่มีคุณลักษณะของผู้บรรยายแตกต่างกัน มีผลการเรียนรู้ทางการเรียนแตกต่างกัน
2. นักศึกษาที่ศึกษาจากสไลด์เทปที่บรรยายโดยผู้บรรยายอาชีพที่มีชื่อเสียงจะมีเจตคติต่อ เสียงบรรยายดีกว่านักศึกษาที่ศึกษาจากสไลด์เทปที่บรรยายโดยผู้บรรยายอาชีพ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการทดลอง

ในการทดลองครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการในหัวข้อต่างๆดังนี้

1. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง
3. แบบแผนการทดลอง
4. การดำเนินการทดลองและการเก็บข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี วิชาเอกและวิชาโท ด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา สถาบันราชภัฏเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี โดยการสุ่มอย่างง่ายจาก นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2538 จำนวน 60 คน

การแบ่งกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้มีจำนวน 60 คน ซึ่งผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มๆ ละ 30 คน โดยวิธีการจับฉลากว่านักศึกษาคนใดจะอยู่กลุ่มไหน หลังจากนั้นทำการสุ่มว่ากลุ่มใด จะเป็นกลุ่มทดลองเรียนโดยใช้เสียงบรรยายแบบใดโดยทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยแบ่งเป็น

กลุ่มที่ 1 ศึกษาจากสไลด์เทปที่มีเสียงบรรยายโดยผู้บรรยายอาชีพที่มีชื่อเสียง

กลุ่มที่ 2 ศึกษาจากสไลด์เทปที่มีเสียงบรรยายโดยผู้บรรยายอาชีพ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ สไลด์เทปที่มีเสียงบรรยายแตกต่างกัน 2 แบบ แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ และแบบวัดเจตคติที่มีต่อเสียงบรรยาย โดยมีลำดับขั้นตอนดำเนินงานดังนี้

1. การเตรียมเนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง เป็นเนื้อหาวิชาการถ่ายภาพเบื้องต้น เรื่องเทคนิคการถ่ายภาพดอกไม้ ระดับปริญญาตรี สาขาเทคโนโลยีทางการศึกษา ขั้นตอนดำเนินงานดังนี้

- 1.1 ศึกษาค้นคว้าเอกสารทางวิชาการ ตำราวิชาการถ่ายภาพ การสร้างสื่อการสอน ตลอดจนงานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการใช้สื่อการสอนในเรื่องการดูภาพและการฟังเสียง
- 1.2 กำหนดขอบข่ายเนื้อหาที่จะนำมาทำบทเรียนสไลด์เทป
- 1.3 ตั้งวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม
- 1.4 จัดเรียงลำดับและเขียนเนื้อหา (Content) ของเรื่องที่จะใช้ในการทดลองและทดสอบแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทและผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ช่วยตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข

2. การสร้างสไลด์เทปประกอบคำบรรยาย ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

- 2.1 เขียนบทดำเนินเรื่อง (Treatment)
- 2.2 ทำบัตรเรื่อง (Story Card)
- 2.3 ถ่ายภาพสไลด์สีตามบทที่เขียนไว้ เรื่อง เทคนิคการถ่ายภาพดอกไม้ จำนวน 80 ภาพ

2.4 นำภาพสไลด์และบทบรรยายให้อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการศึกษาตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข โดย ผศ.องอาจ จิยะจันทร์ อ.พัฒนา เกียรติสมบูรณ์ (หัวหน้าฝ่ายผลิตสื่อทัศนูปกรณ์ ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา) และ อ.สุกัญญา แพงโสม (หัวหน้าภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา สถาบันราชภัฏเพชรบุรี)

3. บันทึกเสียงคำบรรยายประกอบสไลด์ ตามลำดับขั้นดังนี้

3.1 คัดเลือกผู้บรรยายที่มีประสบการณ์ทางด้านการบรรยายประกอบสไลด์เทป และเป็นผู้ที่มีชื่อเสียงซึ่งเป็นที่รู้จักและยอมรับของบุคคลทั่วไป โดยใช้เสียงของ คุณอำรุง เกาไศยนันท์

3.2 คัดเลือกผู้บรรยายอาชีพ โดยพิจารณาจากผู้ซึ่งได้รับวุฒิบัตรรับรองการเป็นผู้ประกาศ จากกรมประชาสัมพันธ์ โดยเป็นเสียงพิเศษเดียวกับผู้บรรยายอาชีพที่มีชื่อเสียง เพื่อจัดตัวแปรแทรกซ้อนในเรื่องเพศของเสียงบรรยาย โดยใช้เสียงของ คุณสมภาร ขุนเทพ (ฝ่ายวิทยุเพื่อการศึกษา ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา กรมการศึกษานอกโรงเรียน)

3.3 บันทึกเสียงบรรยายตามบทสไลด์โดยผู้บรรยายที่คัดเลือกไว้ทั้ง 2 แบบ โดยใช้เนื้อหาเรื่องเดียวกัน คือเรื่อง เทคนิคการถ่ายภาพดอกไม้ โดยบันทึกเสียงลงบนเทปรีลด้วยความเร็ว $7\frac{1}{2}$ นิ้วต่อวินาที เพื่อให้ได้คุณภาพการบันทึกเสียงที่ดีทัดเทียมกัน

3.4 บันทึกเสียงบรรยายและเสียงประกอบให้เหมาะสมกับภาพที่ปรากฏในสไลด์ จากนั้นสำเนาเสียงที่ผสมแล้วลงเทปบันทึกเสียงแบบกลับเพื่อบันทึกสัญญาณเปลี่ยนสไลด์อัตโนมัติ (Synchronized Signal) ความยาว 12 นาที

3.5 ให้อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา ประเมินผลคุณภาพสไลด์เทปโดยดูภาพสไลด์พร้อมฟังเสียงบรรยายแต่ละแบบและนำมาปรับปรุงแก้ไขต่อไป

4. การสร้างแบบทดสอบ เพื่อวัดผลการเรียนรู้ มีขั้นตอนดังนี้

4.1 ศึกษาวิธีสร้างแบบทดสอบและการเขียนข้อสอบ

4.2 วิเคราะห์เนื้อหา และจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

4.3 สร้างแบบทดสอบให้สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมที่ต้องการจะวัดโดยเป็นแบบทดสอบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก ซึ่งมีคำตอบที่ถูกเพียงคำตอบเดียว จำนวน 60 ข้อ

4.4 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ช่วยพิจารณาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity)

4.5 การทดลองและปรับปรุงแบบทดสอบ โดยนำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองกับนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา สถาบันราชภัฏพระนคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2537 ซึ่งเคยเรียนเนื้อหาวิชานี้มาแล้ว จำนวน 60 คน เพื่อหาความยากง่ายและอำนาจจำแนกของข้อสอบ และคัดเลือกข้อสอบที่มีความยากง่ายระหว่าง .32 - .77 และมีอำนาจจำแนก .20 .43 เพื่อนำไปใช้ในการทดลองจริงจำนวน 30 ข้อ

4.6 นำข้อสอบทั้ง 30 ข้อ ไปหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยวิธีของ คูเดอร์ ริชาร์ดสัน สูตรที่ 21 (Kuder Richardson Formular 21) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.3914

5. การสร้างแบบวัดเจตคติที่มีต่อเสียงบรรยาย

5.1 ศึกษาหลักการสร้างเครื่องมือวัดเจตคติตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert)

5.2 สร้างข้อคำถามเพื่อวัดเจตคติที่มีต่อเสียงบรรยาย จำนวน 20 ข้อ และนำข้อคำถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ จากนั้นนำข้อคำถามไปปรับปรุงแก้ไข โดย ศ.ดร. ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ รศ.ดร.คมเพชร จัตรสุภกุล และอ.จิตโส เกตุแก้ว

5.3 ลักษณะของแบบวัดนี้มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 4 คำตอบ แต่ละข้อจะถามถึงเจตคติที่มีต่อเสียงบรรยายทั้งสองแบบ

5.4 เกณฑ์การให้คะแนน สำหรับข้อความที่เป็นไปในเชิงบวกมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังต่อไปนี้ คือเมื่อตอบช่อง "เห็นด้วยอย่างยิ่ง" ได้ 4 คะแนน ช่อง "เห็นด้วย" ได้ 3 คะแนน ช่อง "ไม่เห็นด้วย" ได้ 2 คะแนน ช่อง "ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง" ได้ 1 คะแนน แต่สำหรับข้อความที่เป็นไปในเชิงลบเกณฑ์การให้คะแนนจะเปลี่ยนเป็นตรงกันข้าม

5.5 การตรวจสอบคุณภาพ ใช้วิธีตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยนำแบบวัดเจตคติที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ แล้วดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะจากนั้นนำแบบวัดไปทดสอบกับนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาเทคโนโลยีทางการศึกษา สถาบันราชภัฏพระนคร จำนวน 60 คน เพื่อเก็บข้อมูลมาตรวจสอบค่าต่างๆดังนี้

5.5.1. วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยนำคะแนนของผู้เรียนแต่ละคนมาเรียงลำดับจากคะแนนสูงสุดไปจนถึงต่ำสุดแล้วคำนวณหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25 % แบ่งกลุ่ม คัดผู้ที่ได้คะแนนสูงเป็นกลุ่มสูง และผู้ที่ได้คะแนนต่ำเป็นกลุ่มต่ำ แล้วนำคะแนนทั้งสองมาวิเคราะห์โดยใช้ t -test ข้อที่ได้ค่าที่ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไปถือว่าใช้ได้ (อังคณา สายยศ. 2528 : 185) ผลการทดลองปรากฏว่าแบบวัดเจตคติ จำนวน 20 ข้อ จาก 40 ข้อ ที่มีค่าอำนาจจำแนก (ค่า) อยู่ระหว่าง 1.76 - 12.22

5.5.2. ตรวจสอบความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดเจตคติเท่ากับ 0.854

แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้ ใช้ระเบียบการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) แบบแผนการวิจัยที่มีกลุ่มทดลองและมีการทดสอบหลังการทดลอง มีรายละเอียดดังตาราง 1

ตาราง 1 แบบแผนการทดลอง

การกำหนดเข้ากลุ่ม	สอบก่อน	ตัวแปรอิสระ	สอบหลัง
(R) E ₁		$\bar{X}_1$	T _{2E1}
(R) E ₂		$\bar{X}_2$	T _{2E2}

E₁ หมายถึง กลุ่มทดลองที่ 1

E₂ หมายถึง กลุ่มทดลองที่ 2

$\bar{X}_1$ หมายถึง เสียงบรรยายของผู้บรรยายอาชีพที่มีชื่อเสียง

$\bar{X}_2$ หมายถึง เสียงบรรยายของผู้บรรยายอาชีพ

T_{2 E1} หมายถึง ผลการเรียนรู้หลังการเรียนรู้จากสไลด์เทป เรื่องเทคนิคการถ่ายภาพดอกไม้ และ เจตคติต่อเสียงบรรยายอาชีพที่มีชื่อเสียง ของกลุ่มทดลองที่ 1

T_{2 E2} หมายถึง ผลการเรียนรู้หลังการเรียนรู้จากสไลด์เทป เรื่องเทคนิคการถ่ายภาพดอกไม้ และเจตคติต่อเสียงบรรยายอาชีพ ของกลุ่มทดลองที่ 2

การดำเนินการทดลอง และเก็บรวบรวมข้อมูล

หลังจากที่ผู้วิจัยได้ผ่านการจัดกระทำ (Treatment) กับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ว่ากลุ่มใดจะเรียนจากสไลด์เทปที่มีลักษณะเสียงบรรยายแบบใดแล้ว ได้ดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยจัดเตรียมห้องทดลองให้อยู่ในสภาพที่ไม่เป็นอุปสรรคหรือรบกวนต่อผู้เข้ารับการทดลองพร้อมทั้งติดตั้งจอภาพและเครื่องฉายสไลด์ตลอดจนการจัดที่นั่งให้ถูกต้องตามหลักการฉายสไลด์ที่ดี

2. ดำเนินการทดลอง โดยจัดให้มีการทดลองในวันและเวลาเดียวกัน ดำเนินการโดยผู้วิจัยและผู้ช่วยที่จบการศึกษาระดับปริญญาโทด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา กำหนดให้นักศึกษาทั้ง 2 กลุ่ม ศึกษาจากสไลด์เทปทั้งสองแบบตามตารางข้างต้น

3. ทำการทดสอบหลังการเรียนรู้ (Posttest) ทันที ด้วยแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ และแบบวัดเจตคติที่มีต่อเสียงบรรยายของกลุ่มทดลองทั้งสองกลุ่ม นำคะแนนผลการเรียนรู้ และคะแนนที่ได้จากการวัดเจตคติของนักศึกษาทั้งสองกลุ่มไปทำการวิเคราะห์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบผลการเรียนรู้ระหว่างกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 โดยใช้การทดสอบค่าที สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระจากกัน (t - test for Independent Samples)

2. เปรียบเทียบเจตคติต่อเสียงบรรยายของทั้งสองกลุ่ม โดยใช้การทดสอบค่าที สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระจากกัน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. หาค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปร

1.1 ค่าเฉลี่ย

1.2 ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

2.1 ค่าระดับความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนกรองแบบทดสอบ

2.2 ค่าความเที่ยงตรง (Reliability) ของแบบทดสอบ โดยใช้สูตร คูเคอร์ ริชาร์ดสัน

สูตรที่ 21 (Kuder Richardson Formular 21)

2.3 หาค่าอำนาจจำแนกรองแบบวัดทัศนคติโดยใช้เทคนิค 25 % แบ่งกลุ่มสูงและต่ำ แล้วนำคะแนนมาวิเคราะห์โดยใช้ สูตร t - test for Independent Samples

2.4 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดเจตคติต่อเสียงบรรยาย โดยวิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของ Crobach (อนันต์ ศรีโสภา. 2534 : 148)

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

เปรียบเทียบผลการเรียนรู้ และเจตคติ ระหว่างกลุ่มที่เรียนด้วยสไลด์เทปที่บรรยายโดยผู้บรรยายปกติกับสไลด์เทปที่บรรยายโดยผู้บรรยายอาชีพที่มีชื่อเสียง ด้วยค่าที (t - test)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่างๆที่ใช้แทนความหมายดังต่อไปนี้

N	หมายถึง	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	หมายถึง	คะแนนเฉลี่ย
S	หมายถึง	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	หมายถึง	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณา t - distribution
df	หมายถึง	ชั้นของความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)

กลุ่มทดลอง 1 หมายถึง กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาจากสไลด์เทปที่บรรยายโดย
ผู้บรรยายอาชีพที่มีชื่อเสียง
กลุ่มทดลอง 2 หมายถึง กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาจากสไลด์เทปที่บรรยายโดย
ผู้บรรยายอาชีพ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. เปรียบเทียบความแตกต่างของผลการเรียนรู้ระหว่างกลุ่มทดลองทั้งสองกลุ่ม
2. เปรียบเทียบเจตคติที่มีต่อเสียงบรรยายสไลด์เทประหว่างกลุ่มทดลองทั้งสองกลุ่ม

1. ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนผลการเรียนรู้

การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนผลการเรียนรู้ของนักศึกษาในกลุ่มที่ศึกษาจากสไลด์เทปที่บรรยายโดยผู้บรรยายอาชีพที่มีชื่อเสียงและกลุ่มที่ศึกษาจากสไลด์เทปที่บรรยายโดยผู้บรรยายอาชีพ

เมื่อผู้วิจัยได้ทำการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างและทำการทดสอบวัดผลการเรียนรู้เรียบร้อยแล้วได้นำผลมาวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ระหว่างกลุ่มทดลองทั้งสองกลุ่ม ดังผลการวิเคราะห์ที่แสดงไว้ในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการเรียนรู้ของกลุ่มทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	N	X	S
กลุ่มทดลอง 1	30	17.900	2.233
กลุ่มทดลอง 2	30	17.133	2.861

จากตาราง 2 แสดงว่า คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลอง 1 สูงกว่ากลุ่มทดลอง 2 แต่ยังไม่ทราบว่าการแตกต่างนั้นจะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่ ผู้วิจัยจึงได้ทำการวิเคราะห์ดังปรากฏในตาราง 3

ตาราง 3 การวิเคราะห์หาความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของผลการเรียนรู้ของกลุ่มทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S^2	t
กลุ่มทดลอง 1	30	17.900	4.989	1.241
กลุ่มทดลอง 2	30	17.133	8.188	

$$t (.05, 58) = 2.000$$

จากตาราง 3 แสดงว่า ผลการเรียนรู้ของนักศึกษาระหว่างกลุ่มทดลอง 1 และกลุ่มทดลอง 2 แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือนักศึกษาที่ศึกษาจากสไลด์เทปที่บรรยายโดยผู้บรรยายอาชีพที่มีชื่อเสียงกับนักศึกษาที่ศึกษาจากสไลด์เทปที่บรรยายโดยผู้บรรยายอาชีพที่มีผลการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน

2. ผลการเปรียบเทียบเจตคติที่มีต่อเสียงบรรยาย

การเปรียบเทียบเจตคติที่มีต่อเสียงบรรยายของนักศึกษาจากกลุ่มที่ศึกษาจากสไลด์เทปที่บรรยายโดยผู้บรรยายอาชีพที่มีชื่อเสียงและกลุ่มที่ศึกษาจากสไลด์เทปที่บรรยายโดยผู้บรรยายอาชีพ

ผู้วิจัยได้ทำการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างและทำการวัดเจตคติเรียบร้อยแล้ว ได้นำผลมาวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบคะแนนของเจตคติต่อเสียงบรรยายของกลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่ม ดังผลการวิเคราะห์ที่แสดงไว้ในตาราง 4

ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของเจตคติที่มีต่อเสียงบรรยายของกลุ่มทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	N	X	S
กลุ่มทดลอง 1	30	58.300	6.052
กลุ่มทดลอง 2	30	58.066	7.803

จากตาราง 4 แสดงว่า คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลอง 1 สูงกว่ากลุ่มทดลอง 2 แต่ยังไม่ทราบว่าความแตกต่างนั้นจะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่ ผู้วิจัยจึงได้ทำการวิเคราะห์ดังปรากฏในตาราง 5

ตาราง 5 การวิเคราะห์หาความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของเจตคติที่มีต่อเสียงบรรยาย
ของกลุ่มทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S^2	t
กลุ่มทดลอง 1	30	58.300	36.631	.071
กลุ่มทดลอง 2	30	58.066	60.891	

$$t (.05, 58) = 1.671$$

จากตาราง 5 แสดงว่า เจตคติที่มีต่อเสียงบรรยายสไลด์เทปของนักศึกษาระหว่าง
กลุ่มทดลอง 1 และกลุ่มทดลอง 2 แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือนักศึกษาที่ศึกษา
จากสไลด์เทปที่บรรยายโดยผู้บรรยายอาชีพที่มีชื่อเสียงกับนักศึกษาที่ศึกษาจากสไลด์เทปที่บรรยาย
โดยผู้บรรยายอาชีพที่มีเจตคติต่อเสียงบรรยายไม่แตกต่างกัน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการทดลองเปรียบเทียบผลการเรียนรู้และเจตคติที่มีต่อเสียงบรรยายเรื่องเทคนิคการถ่ายภาพดอกไม้ จากการศึกษาจากสไลด์เทปที่บรรยายโดยผู้บรรยายอาชีพที่มีชื่อเสียงและสไลด์เทปที่บรรยายโดยผู้บรรยายอาชีพ ซึ่งสรุปผลได้ดังนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ศึกษาจากสไลด์เทปแบบที่บรรยายโดยผู้บรรยายอาชีพกับสไลด์เทปแบบที่บรรยายโดยผู้บรรยายอาชีพที่มีชื่อเสียง
2. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติของผู้เรียนที่มีต่อเสียงบรรยายประกอบสไลด์ของผู้บรรยายที่มีคุณลักษณะแตกต่างกัน
3. เพื่อศึกษาแนวทางการใช้เสียงของผู้บรรยายประกอบสไลด์เทป เพื่อการผลิตสไลด์เทปให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักศึกษาที่ศึกษาจากสไลด์เทปที่มีคุณลักษณะของผู้บรรยายแตกต่างกัน มีผลการเรียนรู้ทางการเรียนแตกต่างกัน
2. นักศึกษาที่ศึกษาจากสไลด์เทปที่บรรยายโดยผู้บรรยายอาชีพที่มีชื่อเสียงจะมีเจตคติต่อเสียงบรรยายดีกว่านักศึกษาที่ศึกษาจากสไลด์เทปที่บรรยายโดยผู้บรรยายอาชีพ

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาเทคโนโลยีทางการศึกษา สถาบันราชภัฏเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2538 จำนวน 60 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่ายจากนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 1 จำนวน 30 คน และกลุ่มทดลอง 2 จำนวน 30 คน โดยวิธีการจับฉลาก

2. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

2.1 สไลด์เทปที่มีเสียงบรรยาย 2 รูปแบบ คือ สไลด์เทปที่บรรยายโดยผู้บรรยายอาชีพที่มีชื่อเสียง และสไลด์เทปที่บรรยายโดยผู้บรรยายอาชีพ เรื่องเทคนิคการถ่ายภาพดอกไม้

2.2 เครื่องฉายสไลด์ เทป Synchronized และจอฉายภาพ จำนวน 2 ชุด

2.3 แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ แต่ละข้อมีค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง .20 ถึง .80 และมีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.3914

2.4 แบบวัดเจตคติที่มีต่อเสียงบรรยาย แบบวัดนี้มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีค่าอำนาจจำแนกโดยใช้ค่า r ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.854

3. วิธีดำเนินการทดลอง

การทดลองกระทำในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างดังต่อไปนี้

3.1 ให้กลุ่มทดลอง 1 ศึกษาจากสไลด์เทปที่บรรยายโดยผู้บรรยายอาชีพที่มีชื่อเสียง ให้กลุ่มทดลอง 2 ศึกษาจากสไลด์เทปที่บรรยายโดยผู้บรรยายอาชีพ โดยทำการทดลองในวันและเวลาเดียวกัน และมีผู้ช่วยที่จบการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาเทคโนโลยีทางการศึกษา ช่วยในการทดลองครั้งนี้จำนวน 3 คน

3.2 หลังจากศึกษาจากสไลด์เทป ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ทันทีโดยใช้เวลา 30 นาที และหลังจากนั้นให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบวัดเจตคติที่มีต่อเสียงบรรยายโดยใช้เวลา 20 นาที

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลทำตามลำดับดังนี้

1. หาคะแนนเฉลี่ย โดยนำคะแนนทดสอบจากแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ และคะแนนจากแบบวัดเจตคติ เพื่อเป็นพื้นฐานในการคำนวณอื่นๆ
2. หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความแปรปรวน เพื่อดูการกระจายของคะแนน
3. วิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย ของแบบทดสอบและแบบวัดเจตคติ ระหว่างกลุ่มทดลอง 1 และกลุ่มทดลอง 2 โดยใช้ t-test แบบ Independent sample

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. ผลการเรียนรู้ของนักศึกษาที่ศึกษาจากสไลด์เทปที่บรรยายโดยผู้บรรยายอาชีพที่มีชื่อเสียงและผลการเรียนรู้ของนักศึกษาที่ศึกษาจากสไลด์เทปที่บรรยายโดยผู้บรรยายอาชีพแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
2. เจตคติที่มีต่อเสียงบรรยายของนักศึกษาที่ศึกษาจากสไลด์เทปที่บรรยายโดยผู้บรรยายอาชีพที่มีชื่อเสียงและเจตคติที่มีต่อเสียงบรรยายของนักศึกษาที่ศึกษาจากสไลด์เทปที่บรรยายโดยผู้บรรยายอาชีพ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

1. ผลการเรียนรู้ของนักศึกษาที่ศึกษาจากสไลด์เทป เรื่องเทคนิคการถ่ายภาพดอกไม้ จากการทดลองพบว่า กลุ่มทดลอง 1 และกลุ่มทดลอง 2 มีผลการเรียนรู้ เรื่องเทคนิคการถ่ายภาพดอกไม้ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ

1.1 เนื้อเรื่องที่นำมาใช้ทำเป็นสไลด์เทป เรื่อง “เทคนิคการถ่ายภาพดอกไม้” มีเนื้อหาที่ง่ายและเป็นเรื่องที่ใกล้ตัวผู้เรียน นักศึกษาสาขาเทคโนโลยีทางการศึกษาสามารถใช้ประสบการณ์ที่มีอยู่จับใจความสำคัญ ทำให้สามารถทำแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ได้ใกล้เคียงกัน ค่าคะแนนผลการเรียนรู้จึงไม่แตกต่างกัน

1.2 การทดลองครั้งนี้ ผู้วิจัยได้พยายามสร้างภาพและคำบรรยาย ให้เป็นภาพที่ไม่ซับซ้อนดูแล้วเข้าใจง่าย คำบรรยายก็ได้กลั่นกรองเป็นภาษาที่ฟังแล้วเข้าใจง่าย เหมาะสมกับประสบการณ์พื้นฐานของผู้เรียนในระดับนี้ ประกอบกับคำแนะนำและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือจากผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์สูง ของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา ทำให้สไลด์เทปมีความสมบูรณ์และสื่อความหมายได้ดี ซึ่งส่งผลให้นักศึกษาที่ศึกษาจากสไลด์เทปที่มีภาพและคำบรรยายเหมือนกัน มีค่าคะแนนผลการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติดังกล่าว

1.3 แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้อยังไม่ได้มาตรฐานดีพอ สังเกตได้จากค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบมีเพียง 0.3914 และมีความยากง่ายอยู่ในเกณฑ์พอใช้ ซึ่งคุณภาพของแบบทดสอบและค่าความยากง่ายของแบบทดสอบ อาจทำให้ไม่สามารถวัดความแตกต่างของผลการเรียนรู้ได้ตรงตามความต้องการ

2. เจตคติที่มีต่อเสียงบรรยายของนักศึกษาที่ศึกษาจากสไลด์เทปที่บรรยายโดยผู้บรรยายอาชีพที่มีชื่อเสียง และสไลด์เทปที่บรรยายโดยผู้บรรยายอาชีพ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ

2.1 เสียงบรรยายของผู้บรรยายอาชีพที่ผู้วิจัยคัดเลือกมานั้น เป็นผู้บรรยายที่มีประสบการณ์สูงและมีเสียงที่ดีใกล้เคียงกับผู้บรรยายอาชีพที่มีชื่อเสียง เนื่องจากเป็นผู้บรรยายประกอบสไลด์เทป ผู้ดำเนินรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา และเป็นผู้จัดรายการประจำสถานีวิทยุศึกษา ของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จึงทำให้สามารถอ่านบทบรรยายได้อย่างเหมาะสม ทั้งน้ำเสียง การเน้นหนักเบา จังหวะและอักขระวิธี ทำให้การสื่อความหมายทางเสียงบรรยายมีความสอดคล้องกับผู้บรรยายอาชีพที่มีชื่อเสียง คือ คุณอร่าม เกาไศยนันท์ ซึ่งส่งผลให้คะแนนของแบบวัดเจตคติที่มีต่อเสียงบรรยายของกลุ่มทดลองทั้งสองกลุ่มอยู่ในระดับใกล้เคียงกัน

2.2 เนื้อเรื่องที่ใช้ในการวิจัย คือ “เทคนิคการถ่ายภาพดอกไม้” เป็นเนื้อหาที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนในหลักสูตร บทบรรยายมีลักษณะเป็นความเรียงร้อยแก้วธรรมดา และมีศัพท์ทางวิชาการถ่ายภาพเป็นจำนวนมาก ซึ่งผู้บรรยายอาชีพที่มีชื่อเสียง คือคุณอร่าม เกาไศยนันท์ กล่าวว่าไม่สามารถใช้ลีลาการบรรยาย การเน้นเสียงได้เต็มที่นัก ไม่เหมือนกับบทบรรยายสารคดี หรือการบรรยายในเชิงประวัติศาสตร์ ซึ่งสามารถใช้ลีลาการบรรยาย ตลอดจนการเน้นเสียงหรือการเล่นคำบางคำได้เต็มที่ ซึ่งส่งผลให้การบรรยายของผู้บรรยายอาชีพที่มีชื่อเสียงสามารถบรรยายได้ไม่แตกต่างจากผู้บรรยายอาชีพมากนัก ทำให้ผลคะแนนของแบบวัดเจตคติที่มีต่อเสียงบรรยายของกลุ่มทดลองทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน

2.3 คุณภาพของเครื่องเล่นเทปและเปลี่ยนสไลด์อัตโนมัติ (Synchronized Signal) มีคุณภาพไม่ดีเท่าที่ควร ถึงแม้ว่าผู้วิจัยได้พยายามบันทึกเสียงและผสมเสียงลงบนเทปรีลด้วยความเร็ว $7\frac{1}{2}$ นิ้วต่อวินาที เพื่อต้องการคุณภาพการบันทึกเสียงที่ดี แต่เครื่องเล่นเทปและเปลี่ยนสไลด์อัตโนมัติที่ใช้ในการทดลอง และที่มีใช้กันในสถานศึกษาทั่วไปนั้น จะให้เสียงที่ด้อยลงจากเสียงเทปต้นฉบับอย่างมาก ซึ่งในกรณีนี้ผู้วิจัยคาดว่าอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดความไม่แตกต่างในการฟังเสียงของกลุ่มทดลองได้

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการวิจัยทำให้ทราบว่า ในการผลิตสไลด์เทปเพื่อการศึกษา ซึ่งมีเนื้อหาเป็นการบรรยายตามเนื้อหาในหลักสูตรนั้น ผู้ผลิตอาจไม่จำเป็นต้องใช้ผู้บรรยายอาชีพที่มีชื่อเสียง เพราะจะต้องเสียค่าใช้จ่ายในการผลิตเพิ่มขึ้น เช่น การเดินทาง การติดต่อว่าจ้าง และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ทำให้งบประมาณซึ่งมีจำกัดอาจไม่เพียงพอ อีกทั้งผลการเรียนรู้ของผู้เรียนก็ไม่แตกต่างกันมากนัก ทางออกที่ดีของผู้ผลิตสไลด์เทป หรือสื่อการศึกษาอื่นที่ต้องใช้เสียงบรรยายประกอบก็คือ การเลือกใช้เสียงผู้บรรยายที่มีประสบการณ์ ซึ่งอาจหาได้ไม่ยากนักโดยเฉพาะตามหน่วยงานราชการที่ทำหน้าที่ในการผลิตสื่อทัศนูปกรณ์ต่างๆ เช่น ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช หรือหน่วยงานอื่นๆ เป็นต้น
2. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ใหม่ โดยเปลี่ยนเนื้อหาให้เป็นบทสารคดี หรือบทบรรยายเชิงประวัติศาสตร์ เพื่อให้ผู้บรรยายอาชีพที่มีชื่อเสียงใช้ความสามารถในการบรรยายได้อย่างเต็มที่
3. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับตัวแปรทางด้านเสียงบรรยายในลักษณะอื่นๆ เพื่อประโยชน์ในการผลิตสื่อการสอนอย่างกว้างขวาง เช่น บุคลิกภาพของผู้บรรยายที่เคร่งขรึมแบบวิชาการ หรือตลกขบขัน โดยคัดเลือกเนื้อหาการบรรยายให้เหมาะกับบุคลิกภาพของผู้บรรยายนั้นๆ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- เกษม บุญส่ง สไลด์และฟลิ้มสตริป. กรุงเทพฯ : ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2521.
- _____. การศึกษาริเริ่มเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ชั้น ม.ศ.1 โดยใช้สไลด์บรรยายประกอบเสียงด้วยเทปอัดโน้ตกับสไลด์ที่ครูบรรยายประกอบ. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม กรุงเทพฯ วิทยาลัยการศึกษา ประสานมิตร, 2517 อัดสำเนา.
- จกกล แก่นเพิ่ม. การศึกษาริเริ่มเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากสไลด์ภาพการ์ตูนที่ใช้รูปแบบของเสียงบรรยาย 3 แบบ. วิทยานิพนธ์ คอ.ม. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ, 2528 ถ่ายเอกสาร
- จิตรวราณ ตันนะรัตน์. การพูดเฉพาะอาชีพ. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2522.
- _____. วาทศาสตร์เพื่อการสื่อสารธุรกิจ. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหา วิทยาลัยรามคำแหง, 2532
- ชม ภูมิภาค. เทคโนโลยีทางการสอนและการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : ประสารมิตร, 2524
- ชลธิชา กลัดอยู่. และคนอื่นๆ. การใช้ภาษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์เคสิดไทย, 2517.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. มิติที่ 3 นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.
- ไชยยศ เรืองสุวรรณ. เทคโนโลยีทางการศึกษา หลักการและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2526.
- เดชนันต์ บุญผัน. การศึกษาริเริ่มเทียบความชอบและผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยของนักเรียนวัยรุ่นในโรงเรียนเอกชนและโรงเรียนสหศึกษา ระหว่างการศึกษาจากสไลด์เสียงที่ใช้เสียงบรรยายเทศขายกับ สไลด์เสียงที่ใช้เสียงบรรยายเทศหญิง. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา
- เด็ดดวง แ่งใจ. ผลของการใช้คำถามและการสรุปที่มีผลต่อการเรียนรู้จากสไลด์ประกอบคำบรรยายในวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2522. อัดสำเนา.

- จิตศักดิ์ โดรณ. การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และความคงทนทางการเรียนจากบทสไลด์เทปที่มีเสียงเป็นแบบคำบรรยาย แบบสนทนาและแบบบรรยายร่วมกับสนทนา. ปรินูญานิพนธ์ คอ.ม. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ, 2531. ถ่ายเอกสาร.
- นิพนธ์ ศศิธร. หลักการพูดต่อชุมชน. คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2515.
- นฤด กระจ่าย. ฟิสิกส์ในชีวิตประจำวัน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521.
- บุญเที่ยง รุ่ยเจริญ. เปรียบเทียบผลการเรียนรู้ในวิชาสุขศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จากการสอนโดยใช้สไลด์ประกอบภาพบรรยายสามวิธี. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. จัดสำเนา.
- ประดินันท์ อุปรมัย. ภาษาเพื่อการสื่อสาร. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2533.
- พัลลภ พริยะสุรวงศ์. การศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ของนักเรียนที่เรียนจากสไลด์เทปแบบที่มีภาพประกอบส่วนวนและเสียงบรรยายแตกต่างกันโดยยึดจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมเดียวกัน. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. จัดสำเนา.
- ไพโรจน์ เภาใจ. การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชา สุขศึกษา ในระดับชั้นประถมศึกษาปลายโดยใช้สไลด์ประกอบเทปสอนด้วยวิธีต่างๆ. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยการศึกษา ประสานมิตร, 2516. จัดสำเนา.
- _____. การถ่ายทาสไลด์และฟิล์มสตริป. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521.
- ศักดิ์ดา ศุภปริดี. เทคโนโลยีการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2523.
- วชิราวดี เพชรไทย. การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย วิชาสังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากรูปแบบการบรรยายประกอบสไลด์เทปแบบต่างๆ. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524. จัดสำเนา.
- วารินทร์ รัชมีพรหม. สไลด์ประกอบเสียงคู่มือการวางแผนการผลิตและการนำเสนอ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529.
- _____. เอกสารคำสอนวิชา ET 512 หลักและทฤษฎีออกแบบสาร ม.ป.ท. , 2532

- วิรุฬ ลิลาฤทธิ์. โสตทัศนอุปกรณ์ประเภทเครื่องฉายและเครื่องเสียง. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ ไทยวัฒนาพานิช, 2524.
- ยุพา สุภากุล. การสื่อความ. คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2521.
- สมบูรณ์ สงวนญาติ. เทคโนโลยีทางการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2534.
- สมบัติ หีบงา. ลักษณะของเสียงบรรยายสไลด์ที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย ในวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.
- สมพงษ์ ศิริเจริญ และคนอื่นๆ. คู่มือการใช้โสตทัศนวัสดุ. กรุงเทพฯ : มงคลการพิมพ์, 2506.
- สมศักดิ์ เจียมทะวงษ์. การทำสไลด์และฟิล์มสตริป. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน, 2519.
- สยาม เข้มมพิชัยฤทธิ์. การผลิตสไลด์อย่างมีประสิทธิภาพ เอกสารประกอบคำบรรยายศูนย์ฝึกอบรมบริษัทโกดัก (ประเทศไทย) จำกัด, 2529. อัดสำเนา.
- สวณิต ยมาภัย. ภาษาเพื่อการสื่อสาร พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2533.
- สุพัฒน์ วรกิตสิทธิสาร. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาประวัติและแบบอย่างศิลป์ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง ปีที่ 1 โดยการใช้สไลด์เทปคำบรรยายปกติ กับสไลด์เทปคำบรรยายแบบสนทนา. วิทยานิพนธ์ คอ.ม. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2533. ถ่ายเอกสาร.
- สุรพล เกียนวัฒนา. การวางแผนและผลิตสไลด์ประกอบเสียง. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2523.
- สุรพล เทียมเพชร. การศึกษารเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ และความชอบของนักเรียนที่ศึกษาจากสไลด์เทปที่ใช้รูปแบบของเสียงบรรยายที่แตกต่างกัน. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อัดสำเนา.
- สุวรรณี เลื่องยศลือชากุล. ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากสไลด์เทปที่ลดเนื้อหาข้อความบรรยายส่วนที่ซ้ำกับเนื้อหาของภาพ. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524. อัดสำเนา.
- สำภา จงจิตต์. เสียง. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2523.

- เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต. การสื่อความหมายเพื่อการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2530.
- _____. เทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2528.
- หลุย จำปาเทศ. จิตวิทยาสัมพันธ์. พิมพ์ครั้งที่2 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533
- องอาจ จิยะจันทร์. การศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ในวิชาช่าง โดยใช้วิธีสอนสาธิตกับวิธีสอนโดยใช้สไลด์สี มีเสียงประกอบในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ.
 ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2516
 อัดสำเนา.
- อรรถพล เรืองบุรพ. การศึกษารูปแบบของคำบรรยายสไลด์เทปที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524 อัดสำเนา
- อนันต์ ศรีโสภะ. เครื่องมือวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพ กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา
- อนุสรณ์ เอื้อประเสริฐ. การศึกษารูปแบบเปรียบเทียบผลการเรียนรู้จากสไลด์เทปแบบที่สร้างคำบรรยายโดยเด็กกรุงเทพมหานครกับสไลด์เทปที่สร้างคำบรรยายโดยเด็กชนบทในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร 2531. อัดสำเนา.
- อรุณีประภา หอมเศรษฐี. ภาษาเพื่อการสื่อสาร. พิมพ์ครั้งที่6. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2533.
- อังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2528
- อัมพร จันทรมาศ. การศึกษาลักษณะของการเสนอสไลด์เทปแบบภาพประสมโดยการให้ภาพเสริมแทนคำบรรยายเสริม. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร, 2524. อัดสำเนา
- อำนาง ขำปรางค์. การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ที่เกิดจากการใช้แบบเรียนสำเร็จรูปกับการใช้สไลด์เทปในการสอนวิชาสัตวศาสตร์ศึกษาในระดับ ป.กศ.สูง. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม.
 กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520. อัดสำเนา.

อุทัย ทองขาว. การศึกษาภาพและคำบรรยายของสไลด์เทปที่ส่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านพุทธิพิสัยวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524. อัดสำเนา

Berlo, David K. The Process of Communication : An Introduction to Theory and Practice. New York : Holt, Rinehart and Winston, 1960

Brown, James W. AV Instruction Media and Methods. New York : McGrall - Hill Book Company, Inc., 1969.

Dale, Edgar. Audio - Visual Methods in Teaching. New York : Drycen Press, 1969.

Good, Carter. Dictionary of Education. 3 rd ed New York : McGraw-Hill, 1973.

Kemp, Jerrold E. Planning and Producing Audio - Visual Materials. Second Edition. Chandler Publish Co., 1968.

Lamp, Brydon. Filmstrip and Slide Projectors in Teaching and Training. London . Wolford Printers Ltd, 1971.

Raat, Jan H "A synchronized Tape-Slide for Teacher Training and Science Education, Aspects of Educational Technology VI. NewYork, Pitman Publishing, 1972. 342p.

Spaulding, Seth. " Communication Potential of Pictorial illustration, " in Audio - Visual Communication Review. 4 : 13 - 46; May, 1960.

Thralls, Zoe A. The Teaching of Geography. New York : Appleton Century Croffs, 1956.

UNESCO. Nature and Use of Instruction Media. Japanese Nation Commission for UNESCO, 1972.

Wittich, Walter A. and Charles F. Schuller. Instructional Technology Its Nature and Use. 5th ed. Harper and Row, 1973

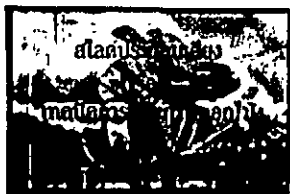
Yolles, Richard Sigmund. " Multiple - image and Narrative Formats in Teaching Intermediate - Grade Science, " in Dissertation Abstracts. 33 . 3172 - A; 1973.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

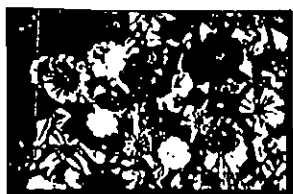
บทสไลด์เรื่อง “เทคนิคการถ่ายภาพดอกไม้”

เทคนิคการถ่ายภาพดอกไม้

ภาพ	เสียง
	เพลงเกี่ยวกับดอกไม้
ศาสตราจารย์ ดร. อดิศักดิ์ อดิศักดิ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร	ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
	เสนอ
	เทคนิคการถ่ายภาพดอกไม้
	ดอกไม้
	ดอกไม้...ธรรมชาติที่สร้างสรรค์และให้ความงาม แก่มวลมนุษย

ภาพ

เสียง

สีสันทองดอกไม้แต้มแต่งสิ่งต่างๆให้ต้องตา
ชวนมอง

แต่หากเราสามารถบันทึกความงดงามเหล่านั้น
ไว้เป็นภาพได้ก็จะมีคุณค่ามากยิ่งขึ้น

เพราะเราสามารถนำภาพเหล่านั้นมาทบทวน
ความหลังและความประทับใจได้ตลอดกาล

การถ่ายภาพดอกไม้ให้ดูดีนั้น ควรแสดงให้เห็น
ความมีชีวิตชีวา ความสดชื่นและความงาม

การถ่ายภาพดอกไม้ให้ดูแล้วไม่จืดตา อยากที่จะ
หยิบขึ้นมาดูอยู่เสมอๆนั้น ต้องอาศัยอุปกรณ์และ
วิธีการบางอย่างเข้าช่วย

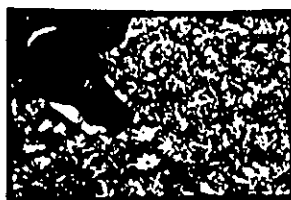
เราคงเคยสังเกตเห็นว่าการถ่ายภาพดอกไม้ซึ่ง
ส่วนใหญ่มีขนาดเล็กนั้น ผู้ถ่ายภาพจะต้องเข้าไปใกล้
ดอกไม้มากๆเพื่อให้ได้ภาพที่มีขนาดใหญ่ พอที่จะ
มองเห็นรายละเอียดต่างๆได้

ภาพ

เสียง

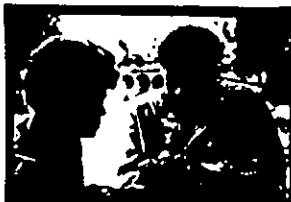
ซึ่งการใช้เลนส์ธรรมดานั้น มักเข้าไปใกล้ดอกไม้
ได้ไม่เกิน 12 นิ้ว ภาพที่ได้จึงดูเล็กเกินไปไม่โดดเด่น
เท่าที่ควร

ดังนั้นจึงจำเป็นต้องใช้อุปกรณ์บางอย่างเข้าช่วย
เพื่อลดทางยาวโฟกัสของเลนส์ให้สั้นลง

เพื่อให้สามารถเข้าไปถ่ายภาพในระยะใกล้
มากๆได้

เราสามารถเลือกถ่ายภาพดอกไม้ ด้วยวิธีการ
ต่างๆหลายวิธีด้วยกัน เช่น

การใช้ Close-up Lens ซึ่งทำด้วยเลนส์เว้า และมี
กรอบโลหะเหมือนแว่นกรองแสง บางคนจึงเรียกว่า
Close-up filter

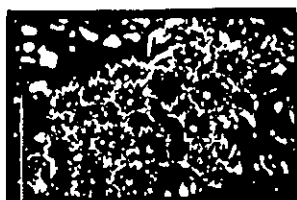
เป็นอุปกรณ์ที่ราคาไม่แพงและใช้ได้สะดวก โดยใช้
สวมครอบไว้หน้าเลนส์ แต่ก่อนที่จะนำมาใช้ต้อง
ดูขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางให้เท่ากับขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง
ของเลนส์ด้วย

ภาพ

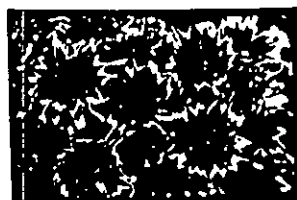
เสียง

Close-up Lens มีขนาดต่างๆกัน เช่น +1,+2,+3,+4 เป็นต้น ตัวเลขที่บอกไว้ คือจำนวนเท่าที่ขยายภาพนั้นออกมา

เราอาจใช้ Close-up Lens มากกว่าหนึ่งอัน สวมเข้าด้วยกัน เพื่อเพิ่มกำลังขยายให้มากขึ้นก็ได้ เช่น ภาพนี้ถ่ายโดยใช้ Close-up Lens +1

และภาพนี้ใช้ Close-up Lens +1 และ +4 ทำให้ถ่ายภาพดอกไม้ได้ใกล้มากขึ้นและมีขนาดของภาพโตขึ้น

แต่การใช้ Close-up Lens มากกว่าหนึ่งอันนั้นก็มีสิ่งที่พึงระวังคือ ไม่ควรใช้มากกว่าสองอันเพราะจะทำให้ภาพขาดความคมชัด โดยเฉพาะบริเวณริมภาพ

และถ้าหากใช้กำลังขยายต่างกัน สวมเข้าด้วยกัน จะต้องสวมอันที่กำลังขยายมากกว่าเข้ากับเลนส์ก่อน แล้วต่อด้วยอันที่มีกำลังขยายน้อยกว่า

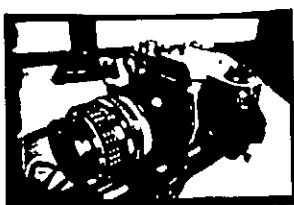
การใช้ Extension Tube และ Bellow นำมาต่อระหว่างตัวกล้องกับเลนส์ เพื่อให้เลนส์เข้าไปใกล้สิ่งที่ต้องการถ่ายภาพให้มากขึ้น มักจะใช้กับกล้องระบบสะท้อนเลนส์เดี่ยว

ภาพ

เสียง

แต่เนื่องจากใช้ Extension Tube เป็นท่อตายตัว
ปรับให้เปลี่ยนระยะไม่ได้ ในกรณีที่ต้องการขยาย
ขนาดภาพให้โตขึ้นจึงใช้มากกว่า 1 ตัวต่อเข้าด้วยกัน

การใช้ Extension Tube และ Bellows มีข้อจำกัด
อยู่ตรงที่มันทำให้แสงหายไปบางส่วนก่อนที่จะบันทึก
ลงฟิล์ม จึงต้องชดเชยแสงให้มากขึ้น และการปรับ
ระยะชัดอาจคลาดเคลื่อนได้ง่ายกว่าปกติอีกด้วย

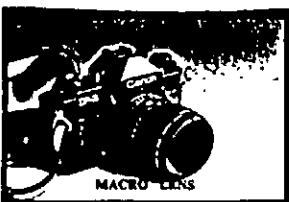
การใช้ Tele-plus เป็นอุปกรณ์ที่ทำให้ทางยาว
โฟกัสของเลนส์เพิ่มขึ้น 2 หรือ 3 เท่า

เวลาใช้จะต้องเข้าระหว่างตัวกล้องกับเลนส์ แต่ไม่
ทำให้การปรับภาพในระยะใกล้ๆคลาดเคลื่อน ถึงแม้
จะขยายขนาดถึง 2 หรือ 3 เท่าก็ตาม จึงดีกว่าการใช้
Extension Tube และ Bellows

บางคนอาจใช้ Close-up Lens ต่อเข้ากับเลนส์ของ
กล้อง ถึงแม้จะใช้ Tele-plus แล้วก็ตาม ทำให้สามารถ
ถ่ายภาพในระยะใกล้ได้มากขึ้น

อุปกรณ์ชิ้นหนึ่งที่นิยมใช้ถ่ายภาพดอกไม้กันมาก
ในปัจจุบันคือ Macro Lens เลนส์ชนิดนี้สามารถปรับ
ระยะได้ในช่วงกว้าง จึงใช้แทนเลนส์ธรรมดาได้ด้วย

ภาพ

เสียง

เวลาใช้ถ้าเรามีเลนส์ธรรมดาติดอยู่ จะต้องถอดเปลี่ยนเลนส์ให้เป็นเลนส์ชนิดนี้ก่อน ดังนั้นจึงใช้ได้กับกล้องที่สามารถถอดเปลี่ยนเลนส์ได้เท่านั้น

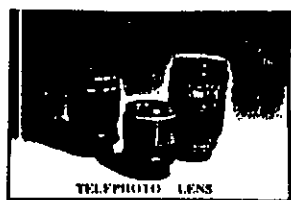
การใช้เลนส์ชนิดนี้สามารถปรับระยะได้ตั้งแต่ระยะใกล้จนกระทั่งห่างออกมา

โดยไม่ต้องเลื่อนตัวกล้องเข้าออก จึงไม่ตายตัวเหมือนอุปกรณ์อื่น ทำให้สะดวกรวดเร็ว

แต่ราคานั้น ถ้าหากเทียบกับ Close-up Lens แล้วแพงกว่าเป็นสิบๆ เท่าทีเดียว

อีกวิธีหนึ่งที่ใช้ในการถ่ายภาพดอกไม้ คือการใช้เลนส์ถ่ายภาพไกล ซึ่งมักใช้ในการถ่ายภาพดอกไม้ขนาดใหญ่

โดยเฉพาะดอกไม้ที่เราไม่สามารถเข้าไปถ่ายในระยะใกล้ได้ เช่น ดอกบัวในสระน้ำ

ซึ่งเหมาะอย่างยิ่งที่จะใช้เลนส์ชนิดนี้ เพราะเลนส์ถ่ายภาพไกล เป็นเลนส์ที่มีมุมในการดูภาพผ่านเลนส์แคบกว่าเลนส์ธรรมดา

ภาพ

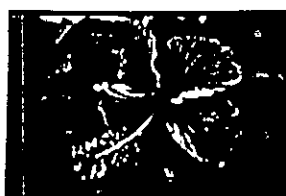
เสียง

จึงสามารถตัดสิ่งที่ไม่ต้องการที่อยู่ริมภาพออก
ออกไปได้มากกว่าเลนส์ธรรมดา ทำให้จุดสนใจ
ของภาพเด่นขึ้น

นอกจากอุปกรณ์ต่างๆที่ใช้ในการถ่ายภาพดอกไม้
แล้ว ยังมีสิ่งที่ควรคำนึงถึงเพื่อให้การถ่ายภาพดอกไม้
ได้สวยงามยิ่งขึ้น เช่น

ช่วงความชัดลึกของภาพ การใช้อุปกรณ์ต่างๆ
ที่กล่าวมาแล้ว ส่วนใหญ่จะช่วยให้ช่วงความชัดลึก
ของภาพได้น้อย คือมีความชัดลึกเฉพาะแห่ง

ภาพที่ถ่ายโดยใช้ Macro Lens ถ้าเปิดหน้ากล้อง
หรือรูรับแสงให้กว้างมากๆ บางครั้งดอกไม้ดอกเดียว
กัน ก็ยังมีความชัดไม่เท่ากันทั้งดอก ขึ้นอยู่กับว่าเรา
จะปรับระยะชัดที่ใดของดอก

เช่นอาจปรับให้ชัดเฉพาะที่เกสร ส่วนของกลีบดอก
จะพรางมัว

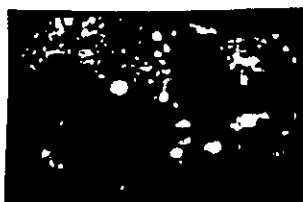
ก็เป็นภาพที่ให้ความแปลกตาน่าดูไปอีก
แบบหนึ่ง และยังช่วยขจัดฉากหลังอื่นๆที่เราไม่
ต้องการได้อีกด้วย

ภาพ

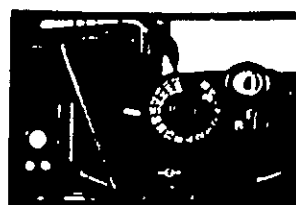
เสียง

ดังนั้นการถ่ายภาพดอกไม้ให้มีความชัดลึกเฉพาะ
แห่ง จึงควรปรับระยะชัดให้แม่นยำที่สุดที่เรา
ต้องการให้ชัดที่ส่วนใด

การใช้ความเร็วชัตเตอร์ก็เป็นสิ่งที่ควรคำนึงถึง
โดยเฉพาะการถ่ายภาพกลางแจ้ง ลมอาจเป็น
อุปสรรค ซึ่งการใช้ความเร็วชัตเตอร์ต่ำๆ ย่อมทำให้
ภาพพร่าไหวไม่ชัดเจนได้

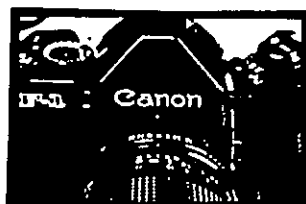
ความเร็วชัตเตอร์ที่ใช้ในการถ่ายภาพดอกไม้
ไม่ควรต่ำกว่า 1/125 วินาที

การใช้มือถือกล้องแทนการใช้ขาตั้งกล้อง

ถ้ามือไม่นิ่งจริงๆ โอกาสที่ภาพจะไหวก็มีมาก ดังนั้น
การใช้ความเร็วชัตเตอร์สูงจึงช่วยลดปัญหาเหล่านี้ได้

แต่จะใช้เวลาชัตเตอร์สูงเท่าใดนั้น ควรพิจารณา
ให้สัมพันธ์กับการเปิดหน้ากล้องของเราด้วย

ภาพ

เสียง

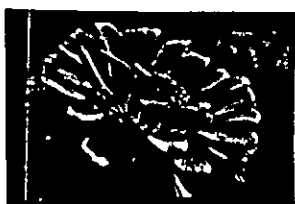
เพราะถ้าความเร็วชัดเตอร์สูงมากเท่าใด จะต้องเปิดหน้ากล้องให้กว้างมากขึ้นเท่านั้น เพื่อชดเชยแสงให้พอดี

แสงกับการถ่ายภาพ เป็นสิ่งนักถ่ายภาพควรคำนึงถึงให้มาก การถ่ายภาพดอกไม้โดยใช้แสงธรรมชาติไม่ควรถ่ายในเวลาที่มีแดดจัด เช่นเวลาใกล้เที่ยงวัน เพราะแสงจะส่องเป็นมุมจาก

ทำให้เงาของแดดแข็งเกินไป ภาพที่ได้จะไม่เห็นรายละเอียดของดอกไม้เท่าที่ควร

ควรให้แสงส่องเป็นมุมเฉียงจะดีกว่า

ถ้าหากบริเวณใดมีเงาของสิ่งอื่นมาบัง โดยไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ ควรใช้แผ่นสะท้อนแสงเข้าช่วย

ซึ่งอาจเป็นวัตถุที่หาได้ง่ายๆ เช่น กระดาษเงินหรือกระดาษตะกั่ว

ภาพ

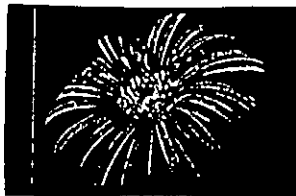
เสียง

หรือแม้แต่ผ้าขาวธรรมดาาก็ใช้ได้เช่นกัน

เวลาที่เหมาะที่สุดในการถ่ายภาพดอกไม้ คือ เวลาเช้าที่มีแสงแดดอ่อนๆส่องมากระทบกลีบดอก

ในเวลานี้ เราอาจได้หยดน้ำค้างที่เกาะอยู่ เป็นการเพิ่มความงามของธรรมชาติอันแท้จริงให้แก่ภาพของเรามากยิ่งขึ้น

การถ่ายภาพย้อนแสงหรือให้แสงส่องทางด้านหลัง นับเป็นอีกวิธีหนึ่งที่ทำให้เห็นรายละเอียดของดอกไม้ได้ดี ภาพที่ได้จึงดูไม่แบน

นักถ่ายภาพบางท่านอาจใช้แฟลช ช่วยในการถ่ายภาพดอกไม้ระยะใกล้ โดยหรีหน้ากล้องให้เล็กมากๆ ซึ่งอาจใช้ f-stop ที่ 22 จะช่วยให้ดอกไม้มีความชัดลึกมาก

มองเห็นรายละเอียดครบถ้วน แต่จากหลังยังคงดำมืด เพราะรูรับแสงเล็กมาก โอกาสที่แสงในระยะใกล้จะเข้าไปยังกล้องจึงมีน้อย ทำให้ได้ภาพดอกไม้ที่เด่นยิ่งขึ้น

ภาพ

เสียง

อนึ่งการวัดแสงในการถ่ายภาพดอกไม้ในระยะใกล้ นั้น ถ้าจะให้แม่นยำจริงๆ ควรวัดแสงในระยะใกล้ด้วย เพราะถ้าวัดในระยะห่างออกมา จากหลังจะมีผลต่อแสงได้เหมือนกัน

การจัดฉากหลังที่ไม่ต้องการ นอกจากจะเปิดหน้ากล้องให้กว้างเพื่อให้ฉากหลังพร่ามัวแล้ว อาจหาฉากหลังชนิดอื่น เช่น ผ้าสีเข้ม กระดาษดำ

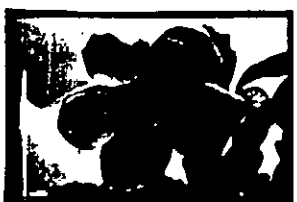
มาวางไว้ด้านหลัง แต่บางคนไม่นิยมวิธีนี้ เพราะภาพจะดูแข็งเกินไป ไม่สมจริงตามธรรมชาติเท่าที่ควร

วิธีที่จะทำให้ฉากหลังดำมืดอีกวิธีหนึ่งคือพยายามให้เงาของสิ่งอื่นตกทอดลงมาบนฉากหลังนั้น

การถ่ายภาพฉากหลังเป็นท้องฟ้า โดยให้กล้องอยู่ต่ำแล้วแหงนกล้องขึ้น ก็เป็นอีกวิธีหนึ่งที่ช่วยขจัดขจัดปัญหาเรื่องฉากหลังได้

แต่ควรเป็นดอกไม้ที่มีสีตัดกับสีของท้องฟ้า มิฉะนั้นสีจะกลืนกันไปหมด

ภาพ

เสียง

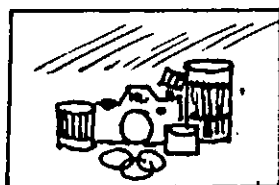
นอกจากนี้การปรุงแต่งอื่นๆ เช่น เด็ดดอกหรือใบ
ที่ไม่ต้องการออกไปเสียบ้าง

หรือหาดอกอื่นมาเสริม เพื่อให้ได้การประกอบ
ภาพที่ดี แต่ทั้งนี้ต้องไม่ขัดกับธรรมชาติหรือ
ความเป็นจริงด้วย

ถ้าดอกไม้แห้งเกินไป อาจหาน้ำมาฉีดเป็น
ฝอย เพื่อให้ดูเหมือนหยดน้ำมาเกาะในยามรุ่งอรุณ
ก็จะเพิ่มความสดชื่นและความงามให้แก่ภาพของเรา
มากยิ่งขึ้น

ในการถ่ายภาพดอกไม้้นั้น นักถ่ายภาพควรมี
ความรู้เกี่ยวกับอุปกรณ์ถ่ายภาพดังกล่าวมาแล้ว
ไม่ว่าจะเป็นการใช้ Close-up Lens , Extension Tube,
Bellow, Tele-plus, Macro Lens และ Telephoto Lens

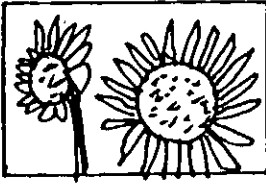
เพื่อที่จะได้มีความเข้าใจถึงข้อดีข้อเสีย ของ
อุปกรณ์แต่ละชนิด และเลือกใช้งานได้อย่างถูกต้อง

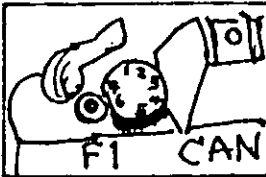
โดยนำทักษะความรู้เหล่านี้ มาผสมผสานกับ
เทคนิควิธีการต่างๆ ที่ได้ศึกษาไปแล้ว เช่น

ภาพ

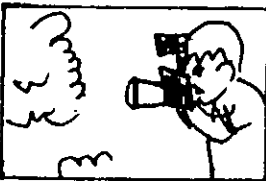
เสียง

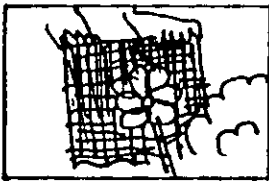
การเลือกใช้ช่วงความชัดลึกของภาพ

การเลือกใช้ความเร็วชัตเตอร์

การเลือกสภาพแสงกับการถ่ายภาพดอกไม้

การจัดฉากหลังที่ไม่ต้องการ

ตลอดจนการปรุงแต่งอื่นๆ

ที่จะทำให้การถ่ายทอดความงามของดอกไม้
ลงบนแผ่นฟิล์มของเรา เป็นไปอย่างถูกต้องและได้
ภาพดอกไม้ที่สวยงามสมใจ

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามการยอมรับเครื่องมือ

แบบประเมินสื่อการสอน (ด้านเนื้อหา)

เรื่อง เทคนิคการถ่ายภาพดอกไม้

จำนวน 80 ภาพ

ประเภทสื่อ สไลด์เทป

เวลาฉาย 12 นาที

สไลด์เทปที่ท่านกำลังประเมินอยู่นี้มีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ใด โปรดกาเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องประเมิน
ตามความคิดเห็นของท่าน

เรื่องที่ประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	พอใช้	ต้องปรับปรุง
	5	4	3	2	1
1 เนื้อหาและการดำเนินเรื่อง - เนื้อหามีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม - ความเหมาะสมในการนำเข้าสู่เนื้อหา - ความถูกต้องในการลำดับเนื้อหาตามขั้นตอน - ความสอดคล้องของเนื้อหาแต่ละตอน - ความชัดเจนในการอธิบายเนื้อหา - ความถูกต้องของเนื้อหา - ความเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน					
2 รูปภาพและภาษา - ความถูกต้องของรูปภาพ - ความถูกต้องของภาษา - ความสอดคล้องระหว่างรูปภาพกับคำบรรยาย					
3. เวลาฉาย - ความเหมาะสมของเวลาฉายกับรูปภาพ - ความเหมาะสมของเวลาฉายกับคำบรรยาย - ความเหมาะสมของเวลาฉายทั้งหมด					

ความเห็นอื่นๆ

ลงชื่อ

(

ผู้ประเมิน

)

แบบประเมินสื่อการสอน (ด้านเทคนิคการผลิตสื่อ)

เรื่อง เทคนิคการถ่ายภาพดอกไม้

จำนวน 80 ภาพ

ประเภทสื่อ สไลด์เทป

เวลาฉาย 12 นาที

สไลด์เทปที่ท่านกำลังประเมินอยู่นี้มีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ใด โปรดกาเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องประเมิน
ตามความคิดเห็นของท่าน

เรื่องที่ประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	พอใช้	ต้องปรับปรุง
	5	4	3	2	1
1 การดำเนินเรื่อง - ความเหมาะสมในรูปแบบหรือวิธีการนำเสนอ 2 เสียง - ความเหมาะสมของเสียงดนตรีประกอบ - ความเหมาะสมของเสียงบรรยาย - ความเหมาะสมของเสียงดนตรีกับคำบรรยาย 3 ภาษา - ความเหมาะสมของภาษา - ความถูกต้องของหลักภาษา 4 รูปภาพ - ความชัดเจนของรูปภาพ - ความคมชัดของตัวอักษร - ความเหมาะสมของขนาดตัวอักษร - ความเหมาะสมของภาพในการสื่อความหมาย - ความสัมพันธ์ระหว่างภาพกับคำบรรยาย - ความเหมาะสมของเทคนิคการถ่ายภาพ 5. เวลา - ความเหมาะสมของเวลาฉายกับเนื้อหาในภาพ - ความเหมาะสมของเวลาฉายกับเนื้อหาคำบรรยาย - ความเหมาะสมของเวลาฉายทั้งเรื่อง					

ความเห็นอื่นๆ

ลงชื่อ ผู้ประเมิน

(.....)

ภาคผนวก ค.

แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ เรื่อง เทคนิคการถ่ายภาพดอกไม้

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
เรื่อง เทคนิคการถ่ายภาพดอกไม้

- คำชี้แจง**
1. ข้อสอบเป็นข้อสอบชนิดปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ
 2. ใช้เวลาในการทำแบบทดสอบ 30 นาที
 3. ให้เลือกข้อที่เห็นว่าถูกต้องและเหมาะสมที่สุดเพียงข้อเดียว แล้วทำเครื่องหมาย
× ลงในช่องหัวข้อที่เลือกในกระดาษคำตอบ

- 1) ดอกไม้ชนิดใดที่เราสามารถใช้เลนส์ธรรมดา (Normal Lens) ถ่ายภาพได้อย่างสวยงาม โดยไม่ต้องใช้อุปกรณ์ชนิดอื่นเข้าช่วย
 - ก. ดอกบัวในสระน้ำ
 - ข. ดอกเข็ม
 - ค. ดอกทานตะวัน
 - ง. ดอกมะลิ
- 2) อุปกรณ์ชนิดใดที่เราใช้ไม่ต้องถอดเปลี่ยนเลนส์ของกล้องถ่ายภาพ
 - ก. Tele-plus
 - ข. Telephoto Lens
 - ค. Macro Lens
 - ง. Close-up Lens
- 3) ข้อใดคือคุณสมบัติของเลนส์ถ่ายภาพไกล (Telephoto Lens) ที่เหมาะสำหรับการถ่ายภาพดอกไม้
 - ก. เป็นเลนส์ที่มีมุมในการดูภาพผ่านเลนส์กว้างจึงสามารถมองเห็นส่วนต่างๆของดอกไม้ได้ดี
 - ข. เป็นเลนส์ที่ให้ช่วงความชัดลึกได้ดีจึงทำให้จุดสนใจของภาพดอกไม้เด่นขึ้น
 - ค. เมื่อต้องถ่ายภาพดอกไม้ขนาดใหญ่ในระยะไกลไม่ต้องใช้ขาตั้งกล้องช่วยอีก
 - ง. ใช้ถ่ายภาพดอกไม้ขนาดใหญ่ที่ไม่สามารถเข้าไปถ่ายในระยะใกล้ได้
- 4) ข้อใดคือข้อเสียของการใช้ Macro Lens ถ่ายภาพดอกไม้
 - ก. ถ้าใช้รับแสงกว้างมากๆจะทำให้ดอกไม้มีความคมชัดไม่เท่ากัน
 - ข. การปรับระยะชัดของ Macro Lens อาจคลาดเคลื่อนได้ง่าย
 - ค. ต้องชดเชยแสงให้มากขึ้นก่อนที่จะบันทึกภาพลงบนฟิล์ม
 - ง. ราคาแพงมากเมื่อเทียบกับอุปกรณ์อื่น เช่น Close-up Lens
- 5) ถ้าเราต้องการถ่ายภาพดอกไม้ให้ชัดเฉพาะที่เกสรให้กลีบดอกพรางมัวควรใช้อุปกรณ์ใดที่สะดวกและได้ภาพสวยงาม
 - ก. Telephoto Lens
 - ข. Macro Lens
 - ค. Bellow
 - ง. Tele-plus

- 6) การถ่ายภาพดอกไม้กลางแจ้งมีข้อควรปฏิบัติอย่างไร
 - ก. อาจใช้ความเร็วชัตเตอร์ต่ำเพื่อให้ได้ภาพพราโหวที่แปลกตา
 - ข. ควรใช้ขาตั้งกล้องช่วยเมื่อใช้ความเร็วชัตเตอร์ต่ำๆ
 - ค. ควรใช้ความเร็วชัตเตอร์สูงๆเพื่อป้องกันภาพพราโหว
 - ง. ควรใช้ขาตั้งกล้องทุกครั้งเมื่อถ่ายภาพดอกไม้กลางแจ้ง
- 7) การที่เราไม่ถ่ายภาพดอกไม้ในเวลาเที่ยงวันเพราะสาเหตุใด
 - ก. แสงมุมฉากทำให้เงาของแดดแข็งเกินไป
 - ข. ใช้แผ่นสะท้อนแสงลบเงาไม่ได้
 - ค. แดดจ้าเป็นอุปสรรคในการมองภาพ
 - ง. ภาพที่ได้จะเห็นรายละเอียดมากเกินไป
- 8) การวัดแสงในการถ่ายภาพดอกไม้ถ้าจะให้แม่นยำจริงๆควรวัดแสงแบบใด
 - ก. วัดแสงแบบรวมๆโดยวัดที่ดอกไม้ดอกใดดอกหนึ่ง
 - ข. วัดแสงที่ดอกไม้และจากหลังที่ต้องการ
 - ค. วัดแสงระยะใกล้เพื่อให้ได้แสงที่ถูกต้อง
 - ง. วัดแสงโดยใช้เครื่องวัดแสงของกล้อง
- 9) วิธีการขจัดจากหลังที่ไม่ต้องการวิธีใดต่อไปนี้เป็นวิธีที่สะดวกที่สุด
 - ก. เปิดรับแสงของกล้องให้กว้าง
 - ข. ใช้ผ้าสีเข้มมาวางไว้ด้านหลัง
 - ค. เค็ดดอกไม้หรือใบไม้ที่ไม่ต้องการออก
 - ง. เปิดรับแสงให้แคบเพื่อให้จากหลังมืด
- 10) ดอกไม้ชนิดใดที่เหมาะสมสำหรับการใช้ท้องฟ้าเป็นฉากหลัง
 - ก. ดอกอัญชัญ
 - ข. ดอกมะลิ
 - ค. ดอกบานไม่รู้โรย
 - ง. ดอกกุณ
- 11) เมื่อใช้ Tele-plus ต่อเข้ากับเลนส์ถ่ายภาพแล้ว นักถ่ายภาพบางท่านจะใช้อุปกรณ์ใดช่วยเสริมให้สามารถถ่ายภาพดอกไม้ระยะใกล้ได้มากขึ้น
 - ก. Telephoto Lens
 - ข. Macro Lens
 - ค. Close-up Lens
 - ง. Normal Lens
- 12) ถ้าให้ท่านเลือกอุปกรณ์ต่อไปนี้เพื่อใช้ถ่ายภาพดอกไม้ท่านจะเลือกอุปกรณ์ชนิดใด
 - ก. Macro Lens เพราะใช้ได้สะดวกราคาไม่แพง
 - ข. Close-up Lens . เพราะใช้ได้สะดวกราคาไม่แพง
 - ค. Telephoto Lens เพราะสะดวกและใช้งานได้นหลายอย่าง
 - ง. Bellow เพราะใช้งานง่ายและวัดแสงได้แน่นอน
- 13) สภาพแสงเวลาใดที่เหมาะสมสำหรับการถ่ายภาพดอกไม้ที่น้อยที่สุด
 - ก. เช้ามืด
 - ข. เช้า
 - ค. เที่ยง
 - ง. เย็น
- 14) ความรู้ของนักถ่ายภาพข้อใดต่อไปนี้ที่มีผลกระทบต่อการถ่ายภาพดอกไม้ที่น้อยที่สุด
 - ก. ประเภทของดอกไม้
 - ข. เวลาที่ดอกไม้บาน
 - ค. ธรรมชาติของดอกไม้
 - ง. สีของดอกไม้

- 15) ส่วนใดของดอกไม้ที่นักถ่ายภาพสามารถนำมาเป็นจุดสนใจของภาพได้ง่ายที่สุด
 ก. รูปทรง (Shape) ข. ลวดลาย (Patterns) ค. ขนาด (Sizes) ง. สี (Colours)
- 16) กล้องถ่ายภาพชนิดใดที่เหมาะสมสำหรับการถ่ายภาพดอกไม้ในป่าลึก
 ก. กล้องขนาดเล็ก (Pocket) ใช้ฟิล์มขนาด 110
 ข. กล้อง 35 มม.แบบชนิดสะท้อนภาพเลนส์เดี่ยว
 ค. กล้อง 35 มม. ขนาดเล็ก (Compact)
 ง. กล้องขนาดใหญ่ ใช้ฟิล์มขนาด 120
- 17) หากประสงค์จะถ่ายภาพดอกไม้ในป่าลึก และดอกไม้มันอยู่บนชะง่อนผา
 ท่านควรใช้เลนส์ชนิดใด
 ก. Wide - Angle Lens ข. Super Wide-Angle Lens
 ค. Telephoto Lens ง. Super Telephoto Lens
- 18) เลนส์ชนิดใดที่นับว่ามีบทบาทสำคัญในการถ่ายภาพดอกไม้ ไม่ว่าจะเป็นการถ่ายทั้งแปลง
 ดอกไม้ถ่ายเจาะเฉพาะดอก หรือบางส่วนของดอกไม้ได้อย่างดี
 ก. Normal Lens ข. Wide-Angle Lens ค. Macro Lens ง. Telephoto Lens
- 19) วัสดุพียัตที่ทำเป็นรูปสี่เหลี่ยมใช้ต่อกับตัวกล้องมายังเลนส์มีชื่อเรียกว่าอะไร
 ก. Extension Ring ข. Bellow ค. Extension Tube ง. Tele-plus
- 20) สิ่งใดต่อไปนี้ที่ท่านคิดว่ามีประโยชน์ต่อการถ่ายภาพดอกไม้กลางแจ้งมากที่สุด
 ก. ลวดเส้นเล็ก ๆ ข. ที่หนีบผ้า 5-6 อัน ค. ที่ฉีดน้ำ ง. แผ่นสะท้อนแสงขนาดเล็ก
- 21) นักถ่ายภาพดอกไม้สมัครเล่นต้องการซื้ออุปกรณ์ถ่ายภาพไว้ใช้งาน ให้ท่านเรียงลำดับ
 อุปกรณ์ตามกำลังทรัพย์ของนักถ่ายภาพ ที่จะหาซื้ออะไรก่อนและหลัง
 ก. Close-up Lens Extension Tube Tele-plus Macro Lens
 ข. Close-up Lens Tele-plus Extension tube Macro Lens
 ค. Macro Lens Tele-plus Extension tube Close-up Lens
 ง. Close-up Lens Macro Lens Extension Tube Tele-plus
- 22) ขนาดรูรับแสงแคบๆ เช่น $f/16$, $f/11$ เหมาะแก่การถ่ายภาพดอกไม้ประเภทใด
 ก. ดอกไม้ที่ขนาดเล็กมากและต้องการให้ชัดหลายๆดอก
 ข. ดอกไม้ที่มีความกว้างของกลีบดอกมาก
 ค. ดอกไม้ที่เป็นแปลงต่อเนื่องและต้องการให้ชัดตลอดทั้งแปลง
 ง. ใช้ได้ทั้งข้อ ก , ข และ ค.

- 23) ข้อใดคือวิธีการใช้น้ำเข้าไปช่วยเพิ่มบรรยากาศให้แก่ภาพดอกไม้ที่สะดวกและได้ผลดีที่สุด
ก ใช้ปากอมน้ำไปพ่น ข ใช้มือจุ่มน้ำแล้วดีดเอา
ค ใช้แปรงสีฟันจุ่มน้ำแล้วกรีดให้เป็นฝอย ง ใช้ที่ฉีดน้ำเวลาฉีดผ้า
- 24) การถ่ายภาพดอกไม้ที่เจ้าของหวงห้าม ทำให้นักถ่ายภาพไม่สามารถเข้าใกล้ดอกไม้นั้นได้ ท่านจะแก้ปัญหาการถ่ายภาพดอกไม้ได้อย่างไร
ก ขออนุญาตจากเจ้าของของดอกไม้ก่อนถ่าย
ข ใช้ Telephoto Lens เพื่อสามารถถ่ายจากระยะไกล
ค ใช้ Tele-plus เพื่อให้สามารถถ่ายภาพได้ใกล้ขึ้น
ง ใช้ Macro Lens เพราะสามารถปรับระยะได้ตั้งแต่ใกล้จนถึงไกลสุด
- 25) ข้อใดเป็นคำกล่าวที่ถูกต้องระหว่างภาพที่ถ่ายด้วย Close-up Lens +1 และภาพที่ถ่ายด้วย Close-up Lens +4
ก ภาพที่ถ่ายด้วย Close-up Lens +4 จะมีขนาดใหญ่กว่า
ข ภาพที่ถ่ายด้วย Close-up Lens +1 จะมีขนาดใหญ่กว่า
ค ภาพที่ถ่ายด้วย Close-up Lens +4 มีความคมชัดดีกว่า
ง ภาพที่ถ่ายด้วย Close-up Lens +1 มีความคมชัดดีกว่า
- 26) อุปกรณ์ถ่ายภาพดอกไม้ชนิดใดใช้เวลาใช้จะต้องเข้าระหว่างตัวกล้องกับเลนส์ แต่ไม่ทำให้การรับภาพระยะไกลคลาดเคลื่อน
ก Extension Tube ข Bellow ค Tele-plus ง Close-up filter
- 27) สิ่งต่อไปนี้มีผลต่อการถ่ายภาพดอกไม้มากที่สุด
ก ช่วงความชัดลึก ข ความเร็วชัตเตอร์ ค แสง ง ฉากหลัง
- 28) ตัวเลข +1 +2 +3 +4 ของ Close-up Lens มีไว้เพื่อบอกอะไร
ก ขนาดของดอกไม้ ข จำนวนเท่าที่ขยายภาพ
ค ความละเอียดของเลนส์ ง การขยายตัวของดอกไม้
- 29) ถ้าต้องการเลือกซื้อกล้องถ่ายภาพเพื่อนำมาใช้ในการถ่ายภาพดอกไม้ ควรเลือกซื้อกล้องชนิดใดที่มีราคาปานกลางและใช้งานได้อย่างกว้างขวาง
ก KODAK PROSTAR ข กล้อง SLR ค กล้อง HASSELBLAD ง กล้อง MAMIYA
- 30) แสงลักษณะใดที่เหมาะสมสำหรับการถ่ายภาพดอกไม้มากที่สุด
ก แสงเจียง ข แสงหลัง ค แสงข้าง ง แสงตรง

ภาคผนวก ง.

ผลการวิเคราะห์รายชื่อของแบบทดสอบ

ผลการวิเคราะห์ข้อสอบ แสดงค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ
วัดผลการเรียนรู้ เรื่องเทคนิคการถ่ายภาพดอกไม้

ข้อที่	p	r	ข้อที่	p	r
1	.77	.20	16	.57	.33
2	.53	.33	17	.48	.30
3	.38	.20	18	.40	.20
4	.42	.30	19	.70	.33
5	.57	.33	20	.43	.27
6	.33	.27	21	.32	.20
7	.60	.40	22	.65	.37
8	.33	.27	23	.68	.23
9	.32	.30	24	.53	.40
10	.47	.27	25	.45	.43
11	.53	.33	26	.40	.27
12	.48	.23	27	.48	.23
13	.45	.23	28	.77	.33
14	.45	.37	29	.58	.23
15	.58	.23	30	.42	.30

แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ฉบับนี้มีค่าความเชื่อมั่น .3914

ภาคผนวก จ.
แบบวัดเจตคติที่มีต่อเสียงบรรยาย

แบบวัดเจตคติที่มีต่อเสียงบรรยาย

คำชี้แจง แบบวัดนี้มุ่งถามความรู้สึกของนักศึกษาที่มีต่อเสียงบรรยาย และการเลือกใช้เสียงบรรยายในการผลิตสื่อการสอนชนิดต่างๆ เช่น เสียงบรรยายสไลด์ หรือเสียงบรรยายประกอบวีดิทัศน์ เป็นต้น โปรดอ่านข้อความแต่ละข้อแล้วตอบตามความคิดและความรู้สึกของนักศึกษา คำตอบของท่านไม่มีถูกหรือผิด คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์ในการนำไปศึกษาค้นคว้าเพื่อการเลือกใช้เสียงบรรยายในการผลิตสื่อการสอนต่อไป อย่างไรก็ตามคะแนนที่ได้จากการตอบคำถามของนักศึกษาในครั้งนี้จะไม่มีผลต่อคะแนนสอบของนักศึกษาในการเรียน ดังนั้นจึงขอให้นักศึกษาตอบแบบวัดด้วยความสบายใจตามความคิดและความรู้สึกที่แท้จริงของนักศึกษา

คำอธิบายวิธีทำแบบวัด

ขอให้นักศึกษาอ่านข้อความแต่ละข้อ แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดและความรู้สึกของนักศึกษามากที่สุด

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1. ในการผลิตสื่อการสอน ถ้าข้าพเจ้ามีโอกาสเลือก ข้าพเจ้าจะใช้เสียงของผู้บรรยายท่านนี้				
2. ข้าพเจ้ารู้สึกพอใจที่ได้ฟังเสียงของผู้บรรยายท่านนี้				
3. เสียงบรรยายของผู้บรรยายท่านนี้มีส่วนช่วยให้ ข้าพเจ้าเข้าใจเนื้อหาได้ชัดเจนยิ่งขึ้น				
4. เสียงของผู้บรรยายท่านนี้มีความไพเราะน่าฟัง				
5. ลักษณะการบรรยายของผู้บรรยายท่านนี้มีลักษณะ เฉพาะตัวทำให้ผู้ฟังมีความสนใจฟังมากขึ้น				
6. ข้าพเจ้าคิดว่า เสียงของผู้บรรยายท่านนี้ดีกว่าเสียง ของผู้บรรยายท่านอื่นๆ				
7. ข้าพเจ้าคิดว่าควรสนับสนุนให้ผู้ผลิตสื่อ เลือกใช้เสียง บรรยายที่มีคุณภาพดังเช่นผู้บรรยายท่านนี้				
8. ข้าพเจ้าคิดว่า บุคคลที่มีเสียงดีแบบนี้เป็นบุคคล ที่หายาก				
9. ข้าพเจ้าคิดว่าเสียงของผู้บรรยายท่านนี้เป็นเสียง ที่มีพลัง				
10. ถ้าไม่ใช้เสียงของผู้บรรยายท่านนี้ สื่อการสอนชิ้นนี้ จะไม่น่าสนใจ				
11. เสียงของผู้บรรยายท่านนี้เหมาะสมที่จะนำมาใช้ ในการผลิตสื่อการสอนอื่นๆ				
12. ถ้าข้าพเจ้าเลือกได้ ข้าพเจ้าอยากมีเสียงบรรยายและ มีความสามารถในการบรรยายเหมือนผู้บรรยายท่านนี้				

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
13. ถึงแม้ว่าจะมีความลำบากในการติดต่อผู้บรรยาย ท่านนี้บ้าง แต่ข้าพเจ้าจะพยายามเพื่อให้ได้เสียงของ ท่านนี้มาใช้ในงานผลิตสื่อชิ้นสำคัญของข้าพเจ้า				
14. เพื่อให้ได้งานผลิตสื่อที่มีคุณภาพ ข้าพเจ้ายอม เปลี่ยนเสียงบรรยายที่ใช้อยู่มาใช้เสียงของผู้บรรยาย ท่านนี้				
15. ถ้าเป็นไปได้ข้าพเจ้าอยากให้อำหนดมาตรฐานการ ใช้เสียงบรรยายในการผลิตสื่อ โดยใช้เสียงของ ผู้บรรยายท่านนี้เป็นเกณฑ์มาตรฐาน				
16. เสียงของผู้บรรยายท่านนี้ ทำให้เนื้อหาของสื่อ ไม่น่าเบื่อและชวนให้ติดตาม				
17. เสียงของผู้บรรยายท่านนี้สามารถสื่อความหมาย ได้ดี				
18. ควรนำเสียงของผู้บรรยายท่านนี้ มาเป็นต้นแบบ เพื่อให้ผู้บรรยายรุ่นหลังได้ใช้เป็นตัวอย่างในการ ปรับปรุงหรือฝึกฝนการบรรยายของตนเองให้ดีขึ้น ต่อไป				
19. เสียงของผู้บรรยายท่านนี้ เป็นน้ำเสียงที่แจ่มใส และมีชีวิตชีวา				
20. การบรรยายของผู้บรรยายท่านนี้มีลักษณะของ การบรรยายที่เป็นธรรมชาติดี				

ภาคผนวก จ.
ผลการวิเคราะห์รายชื่อของแบบวัดเจตคติ

ผลการวิเคราะห์แบบวัดเจตคติที่มีต่อเสียงบรรยายรายชื่อ

ข้อที่	ความแปรปรวน(S^2)	ค่าอำนาจจำแนก(ค่า η)
1	0.16	3.29
2	0.29	5.69
3	0.09	6.23
4	0.29	4.32
5	0.45	1.97
6	0.27	3.50
7	0.09	4.32
8	0.29	5.26
9	0	12.22
10	0.16	6.07
11	0.22	5.21
12	0.22	4.36
13	0.27	4.55
14	0.49	3.79
15	0.56	2.73
16	0.27	1.85
17	0.25	1.76
18	0.36	3.91
19	0.87	1.78
20	0.29	3.17

แบบวัดเจตคติฉบับนี้มีค่าความเชื่อมั่น 0.854

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นายสมบุญ ตั้งตระกูล
เกิดวันที่	6 เมษายน พ.ศ. 2508
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 101/540 หมู่บ้านศรีอตรง ซอย 9 ถนนรัตนวิเบศร์ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2525	มัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนโยธินบูรณะ จังหวัดกรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2529	ศศ.บ (เทคโนโลยีทางการศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวัง สนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม
พ.ศ. 2538	กศ.ม. (เทคโนโลยีทางการศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร